

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

ANALÝZA FINANCOVANIA ŠPORTU A REKREÁCIE

V MESTE KOŠICE

Diplomová práca

(magisterská)

Autor: Bc. Anton Chovanec, Trénerstvo a management športu

Vedúci práce: doc. Ing. Vladimír Hobza, Ph.D.

Olomouc 2018

Meno a priezvisko autora: Bc. Anton Chovanec

Názov diplomovej práce: Analýza financovania športu a rekreácie v meste Košice

Pracovisko: Katedra rekreológie

Vedúci diplomovej práce: doc. Ing. Vladimír Hobza, Ph.D.

Rok obhajoby diplomovej práce: 2018

Abstrakt:

Hlavnou témou tejto diplomovej práce je rozbor financovania športu a rekreácie v meste Košice s populáciou štvrt' milióna obyvateľov. Cieľom je navrhnúť efektívny spôsob rozdelenia a financovania dotácií pre podporu športu a rekreácie v meste Košice. Prostriedkom k dosiahnutiu poznatkov pre takýto návrh je analýza rozpočtu mesta za rok 2016. Návrh efektívneho spôsobu financovania športu a rekreácie je aktuálnym socio-ekonomickým problémom samospráv na Slovensku, ktorý je riešený viac okrajovo ako systémovo. Efektívne financovanie a prerozdelenie verejných peňazí pomáha podporovať rozvoj športu a rekreácie a nakoniec zvýšiť kvalitu života a zdravia občanov. Práca je rozdelená do štyroch kapitol, ktoré sa jednotlivito zaoberajú významom telesnej kultúry z hľadiska ekonomiky a verejných financií.

Kľúčové slová: šport, rekreácia, samospráva, verejné financie, rozpočet, financovanie, dotácie

Súhlasím s požičiavaním diplomovej práce v rámci služieb knižnice.

Author's first name and surname: Bc. Anton Chovanec

Title of master thesis: Analysis of sports and recreation funding in the city of Košice

Department: Department of recreology

Supervisor: doc. Ing. Vladimír Hobza, Ph.D.

The year of presentation: 2018

Abstract:

Main topic of this master thesis is to analyse sports and recreation funding in the city of Košice with a population of quarter million inhabitants. The aim is to propose an effective way of allocating and financing grants to support sports and recreation in the city of Kosice. The means to reach this goal is to carry out an analysis of municipality budget in the year 2016. Providing proposal for an effective way of funding sports and recreation is the current socio-economic problem in municipalities in Slovakia, which is addressed more marginally than systemically. Effective funding and redistribution of public money helps to promote the development of sports and recreation, which in the end leads to an improved quality of life and health of citizens. Master thesis is divided into four chapters, which deal with the importance of physical culture in terms of economy and public finances.

Key words: sport, recreation, municipality, public finance, budget, funding, grants

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prehlasujem, že som diplomovou prácu spracoval samostatne pod vedením doc. Ing. Vladimíra Hobzu, Ph.D., uviedol všetky použité literárne a odborné zdroje a dodržiaval zásady vedeckej etiky.

V Olomouci dňa 20.04.2018

.....

Ďakujem Doc. Ing. Vladimírovi Hobzovi, Ph.D. za jeho trpezlivosť, ochotu pomôcť, promptnosť v komunikácii a cenné rady, ktoré mi poskytol počas spracovania diplomovej práce.

Obsah

Úvod.....	8
1 Prehľad poznatkov	10
1.1 Pojmy šport a rekreácia v telesnej kultúre.....	10
1.1.1 Telesná kultúra	10
1.1.2 Šport.....	10
1.1.3 Rekreácia.....	11
1.1.4 Význam pohybovej aktivity v životnom štýle človeka	11
1.2 Ekonomické aspekty systému telesnej kultúry.....	14
1.2.1 Makroekonomický model športových subjektov (športových aktivít) v interdisciplinárnych súvislostiach	15
1.2.2 Pozitívne externality.....	17
1.2.3 Negatívne externality	19
1.3 Financovanie telesnej kultúry v Slovenskej republike	20
1.3.1 Európska charta o športe (2001), článok 12.....	20
1.3.2 Zdroje financovania telesnej kultúry.....	20
1.3.3 Podpora telesnej kultúry z verejných financií.....	21
1.3.4 Verejný rozpočet	23
1.3.5 Financovanie telesnej kultúry na úrovni samosprávy	25
1.4 Komunálna politika	27
1.4.1 Obec	27
1.4.2 Pôsobnosť obce	27
1.4.3 Samospráva obce.....	28
1.4.4 Orgány obce	29
1.4.5 Rozpočet obce	29

1.4.6	Dotácie z rozpočtu obce	31
2	Ciele a úlohy práce	33
3	Metodika	34
4	Výsledky	35
4.1	Charakteristika mesta Košice	35
4.1.1	Základné údaje	35
4.1.2	Organizačná schéma.....	36
4.1.3	Dotačná politika	38
4.1.4	Mestské športové objekty.....	41
4.2	Rozpočet mesta Košice.....	43
4.3	Program rozvoja mesta Košice 2015 - 2020.....	45
4.4	Koncepcia športu v meste Košice 2015-2020	46
4.5	Grantové programy v oblasti športu a rekreácie.....	47
4.5.1	Kritéria hodnotenia dotačných programov.....	47
4.6	Analýza financovania športu a rekreácia v meste Košice	50
4.6.1	Inštitucionálna podpora	51
4.6.2	Neinštitucionálna podpora športu	55
4.6.3	Sumarizácia výdavkov v oblasti športu a rekreácie	66
4.7	Porovnávanie podpory športu s mestami v SR a ČR.....	67
4.8	Návrh programového financovania športu a grantového systému v športe	69
5	Diskusia.....	75
6	Záver	79
7	Referenčný zoznam	81
	Zoznam obrázkov, tabuliek a prehľad skratiek	86
	Prílohy	89

Úvod

V dnešnej konzumnej a uponáhľanej dobe sa mnoho ľudí vystavuje nadmernému stresu a nedostatku pohybu. Či už je to spôsobené dobrovoľne, napríklad v zmysle budovania kariéry, podnikania, alebo je to nutnosť k tomu aby sa človek dokázal finančne a materiálne postarať o seba a svojich blízkych, prípadne kombináciou oboch, nič nemení situáciu na tom, že všetok ten stres a zhon má negatívny vplyv na naše duchovné, duševné a fyzické zdravie. Opakom zdravia je choroba. Telesná výchova, šport a rekreácia sú výborné nástroje na prevenciu choroby. Toto tvrdenie bolo preukázané už veľa rokov dozadu a je neustále potvrdzované súčasnými lekármi, fyzioterapeutmi, trénermi, učiteľmi, vedcami a radou ďalších odborníkov a formou vedeckých štúdií. Okrem zdravotného faktoru majú pohybové aktivity pozitívny dopad sociologický, výchovný, regeneračný a iné. Z toho vyplýva povinnosť a zodpovednosť riadiacej elity a vlád na všetkých úrovniach (od štátu až po obec) postarať sa o zníženie výskytu ochorení svojich občanov a budúcich občanov podporou telesnej kultúry. Západná, Severná Európa alebo krajiny ako USA, Kanada, Austrália nám dávajú pekný príklad ako sa starať o zdravie občanov pomocou budovania modernej športovej infraštruktúry, značnej finančnej podpore, boju proti netransparentnému a neefektívnemu prerozdeleniu financií, boju proti dopingmu, rasizmu a iným negatívnym javom v oblasti telesnej kultúry. Výsledkom toho sú spokojnejší, zdravší a úspešnejší ľudia napr. počas Olympijských hier, Majstrovstiev sveta, Európy a iných medzinárodných súťaží.

Cieľom tejto práce je zistiť súčasný stav financovania telesnej kultúry a navrhnúť efektívne rozdeľovanie a financovanie dotácií na podporu športu a rekreácie v meste Košice. Prvá kapitola poskytuje detailné teoretické poznatky k základným pojmom tejto práce ako sú telesná kultúra, subkultúra telesnej kultúry - šport a rekreácia, dôležitosť a význam pohybovej aktivity. Ďalej sú to teoretické údaje o ekonomických aspektoch týchto dvoch subkultúr telesnej výchovy, k dispozícii je prepracovaný makroekonomický model športových subjektov a aktivít v medzi disciplinárnych súvislostiach a vysvetlenie čo je to externalita v ekonomika, konkrétne aké pozitívne a negatívne externality v športe poznáme. V druhej polovici prvej kapitoly sú uvedené informácie z oblasti financovania telesnej kultúry na Slovensku. Nachádza sa tam

napríklad schéma financovania športu zo štátneho rozpočtu podľa nového zákona č. 440/2015 Z.z., ktorý priniesol so sebou veľké množstvo zmien. Taktiež sú tam dôležité informácie o verejnom rozpočte a o jeho zložkách. Obzvlášť potrebné pre túto diplomovú prácu sú údaje v kapitole 1 o financovaní telesnej kultúry na samosprávnej úrovni. Je tam vysvetlené ako sa delí toto financovanie do kategórie inštitucionálnej a neinštitucionálnej a čo daná kategória znamená, resp. zahŕňa. Posledná časť teórie pokrýva komunálnu politiku v zmysle čo je to obec, jej pôsobnosť, samospráva, orgány, rozpočet a dotácie.

Kapitoly 2 a 3 sú krátke ale veľmi konkrétne. Vytýčujú sa tam ciele a úlohy práca a metodika získavania údajov. Hlavným cieľom tejto práce je navrhnúť efektívny spôsob rozdelenia financovania dotácií pre podporu športu a rekreácie v meste Košice. Prostriedkom, respektíve hlavnou metódou dosiahnutia poznatkov pre takýto návrh je analýza rozpočtu mesta za rok 2016. Samotný návrh, ktorý je vo výsledkovej časti využíva metódu nákladovo-úžitkovej analýzy CUA a metódu multi-kriteriálnej analýzy MCA.

Vo výsledkoch sú uvedené údaje o meste Košice, rozbor rozvojových dokumentov v oblasti telesnej kultúry, rozbor rozpočtu a analýza financovania športu a rekreácie v roku 2016. Tieto výsledky vo forme rôznych obrázkoch, grafov a tabuliek sumarizujú podporu mesta v podobe financiách. Na základe finančných ukazovateľov z analýzy mesto je porovnané s inými, rôznorodými mestami na Slovensku a v Česku.

Z analýzy vznikol návrh programového financovania športu a grantového systému v Košiciach do budúcich rozpočtových rokov. V diskusii je hodnotenie ako dobre alebo zle si mesto plní svoju víziu, misiu a ciele uvedené v PRM a Konceptii športu. Ďalej sú poskytnuté ďalšie odporúčania na efektívnejšie a transparentnejšie financovanie a spravovanie športu a rekreácie mestom ako napríklad zriadenie jednej organizácie na riadenie, spravovanie a financovanie športových objektov a subjektov v meste.

V závere práce je celkové hodnotenie mesta v oblasti prerozdelenia a financovania dotácií na šport a rekreácia a zhodnotenie zisku titulu „Najlepšie Európske mesto športu 2016“.

1 Prehľad poznatkov

1.1 Pojmy šport a rekreácia v telesnej kultúre

1.1.1 Telesná kultúra

Definícia telesnej kultúry je odvodená z latinského slova „cultura“ čo v preklade znamená pestovanie, zušľachtovanie. „Cieľom telesnej kultúry je formovanie telesnej a pohybovej pripravenosti pre život, optimalizácia telesného stavu a rozvoja, upevnenie zdravia, profylaxie chorôb a zvýšenie kondície“ (Buková et al, 2013).

O dôležitosti telesnej kultúry v spoločnosti svedčí aj fakt, že v Slovenskej republike je telesná kultúra uzákonená. Zákon č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre popisuje telesnú kultúru ako organizovanú alebo neorganizovanú, individuálnu alebo skupinovú činnosť súvisiacu s telovýchovnou, turistickou, športovou a pohybovo-rekreačnou aktivitou. Taktiež jej súčasťou je príprava odborníkov v tejto oblasti, vedecko-výskumná aktivita a zabezpečovanie zdravotných, materiálno-technických a iných podmienok na jej rozvoj.

Telesnú kultúru delíme na 3 základné podskupiny. Medzi tieto podskupiny patrí telesná výchova, šport a pohybová rekreácia (Hobza et al, 2006).

1.1.2 Šport

Článok 1 Európskej charty o športe (2001) tvrdí, že „šport zahŕňa všetky formy telesných aktivít, ktoré prostredníctvom príležitostnej alebo organizovanej účasti vedú k preukazovaniu alebo zvyšovaniu telesnej zdatnosti a duševnej pohody, formujú sociálne väzby alebo umožňujú dosahovať výsledky v súťažiach na všetkých úrovniach.“

Pojem šport výstižne popisujú autori Hobza et al (2006). Šport chápajú ako rekreačnú fyzickú aktivitu, ktorá vyplní voľný čas a tvorí životný štýl. Vo vrcholovej podobe je táto športová aktivita vykonávaná ako šport. Funkcie športu sú zdravotné i relaxačné, zahrňuje elementy súťaživosti, výkonnosti, emočné a v neposlednom rade sociologické a to asociáciou k určitej skupine ľudí. Šport je pohybová činnosť súťažného charakteru, ktorá musí dodržiavať určité pravidlá. Delí sa na šport individuálny a kolektívny. V súčasnosti sa medzinárodne uznáva približne 150 športov.

V definícií podľa Buková et al (2013) je šport „špecifická, organizovaná, pohybová, súťažná činnosť, zameraná na dosahovanie (relatívnych, resp. absolútnych) maximálnych výkonov. Jadrom športu je aktívna športová činnosť realizovaná v jednotlivých odvetviach športu, resp. v ich disciplínach s ťažiskovými oblasťami.“

1.1.3 Rekreačia

Pojem rekreácia je zložený z latinských slov „re“ a „creare“. Latinské slovo re v preklade znamená znovu a slovo creare znamená tvoriť alebo vyrábať. Podľa Krausa (1978) pozostáva rekreácia z výberu aktivít alebo zážitkov v rámci voľného času jedinca z dôvodu uspokojenia potrieb, potešenia alebo kreatívneho obohatenia. Jediniec si vyberá spôsob rekreácie dobrovoľne podľa vlastného vnímania osobnej alebo spoločenskej hodnoty, ktorú dokáže získať skrze aktivitu. Rekreácia môže byť vnímania aj ako proces participácie alebo emocionálny stav pochádzajúci zo zapojenia sa do aktivity.

Buková et al (2013) definuje pojem rekreácia ako „časť rytmu životného štýlu, v ktorom nastáva obnova telesných a duševných síl človeka. Podľa stupňa aktivity rozoznávame aktívnu a pasívnu rekreáciu“.

V princípe aktívna rekreácia znamená pohybová rekreácia, keďže sa jedná o aktívny pohyb jedinca. Pod pohybovú rekreáciu radíme aktivity typu pešia turistika, nordic walking, rekreačný beh, plávanie, cvičenie vlastnou váhou alebo aj napríklad prácu v záhrade a iné.

1.1.4 Význam pohybovej aktivity v životnom štýle človeka

„Životný štýl ma v prvom rade u každého jedinca významný vplyv na kultiváciu a uchovanie ľudského potenciálu“ (Hobza, 2014). Podľa Strecková a Malý (1998) je ľudský potenciál charakterizovaný týmito zložkami:

- Potenciál zdravia
- Potenciál poznatkový a zručnostný
- Potenciál hodnotovo orientačný
- Potenciál sociálne participačný
- Potenciál individuálne integratívny a regulačný
- Potenciál tvorivý.

„Životný štýl je typický spôsob usporiadania činností, jednania ľudí, vzťahov, hodnôt, noriem a vecného prostredia v spoločnosti, ktoré je integráciou životných spôsobov jedinca. Životný štýl je možné kategorizovať podľa pohlavia, veku, životného cyklu, vzdelania, rodinného stavu a rodinnej dráhy, profesie a profesnej dráhy, spôsobu využívania voľného času, podľa statusu, hodnotovej orientácie atď.“ Buková et al (2013).

Liba & Buková (2010), Ághová et al (1993), Dobrý (1998), Foster (1996), Hartl & Hartlová (2000), Rovný (1998) a ďalší identifikujú a kvantifikujú podiel regulačných mechanizmov, respektíve determinanty potenciálu zdravia ako sa to uvádza v tabuľke 1.

Tabuľka 1. Determinanty zdravia (Liba & Buková, 2010) – upravené autorom

Determinant zdravia	Podiel na zdraví človeka
Spôsob života, životný štýl a správanie jedinca	40-50%
Životné a pracovné prostredie	20-30%
Genetické faktory (biologické vplyvy)	10-20%
Zdravotná starostlivosť (kvalita zdravotných služieb)	10-20%

„Pohybová aktivita je mnohostranná pohybová činnosť človeka, ktorá sa realizuje jeho pohybovými orgánmi“ (Buková et al, 2013). Okrem iného pohybová aktivita zahŕňa v sebe mnoho funkcií, ktoré pozitívne vplyvajú na zdravie jedincov a ich životný štýl. Podrobný prehľad funkcií a vlastností pohybovej aktivity je k dispozícii v tabuľke 2.

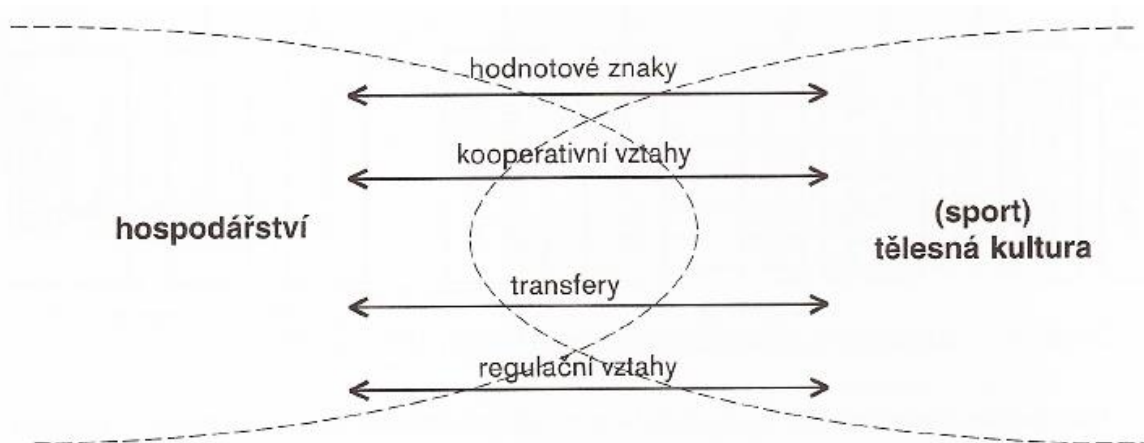
Tabuľka 2. Funkcie a vlastností pohybovej aktivity (Buková et al, 2013)

Funkcia	Vlastnosti
Zdravotná	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšovanie telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti, - adaptácia orgánových sústav na pravidelný pohyb - zvyšovanie funkčných možností organizmu - podpora imunitného systému
Výchovná	<ul style="list-style-type: none"> - formovanie pozitívnych hodnôt orientácií - výchova a osvojovanie pozitívnych vlastností a uznávaných noriem - zmysluplný obsah voľného času - podpora sebazpoznania, sebahodnotenia a seba akceptácia
Socializačná & komunikačná	<ul style="list-style-type: none"> - vytváranie možností pre socializáciu (kontakty, vzťahy) - osvojovanie si vzorce správania, spoločenských noriem, rolových pozícií, - získanie sociálnych skúseností
Sebarealizačná	<ul style="list-style-type: none"> - uspokojovanie a rozvoj individuálnych potrieb a záujmov - realizácia činností podľa vlastných preferencií
Sebaprezenačná	<ul style="list-style-type: none"> - pozitívna prezentácia vlastných schopností, zručností - vymedzovanie cieľov a stratégií ich dosiahnutia - prežívanie úspechu, sebauspokojenie, uplatňovanie pozitívnych aspirácií
Stimulačná	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv na správnu funkciu a vzájomnú koordináciu všetkých orgánov a orgánových sústav osobitne vo vývojovo mladších etapách ontogenézy
Kompenzačnú	<ul style="list-style-type: none"> - vyrovnávanie jednostrannej záťaže
Preventívna	<ul style="list-style-type: none"> - získavanie a znútornenie zážitkov fungujúcich ako primárna prevencia (napr. sociálno-patologických javov)
Regeneračná a rehabilitačná	<ul style="list-style-type: none"> - urýchľuje regeneračné a rehabilitačné procesy po únave, pret'ažení, chorobe, úraze, pri liečení a pod. - regenerácia jednostranného, napr. pracovného alebo študijného zaťaženia,
Poznávacia a zábavná	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv na získavanie vedomostí a zručností v prít'ažlivých podmienkach a činnostiach s predpokladaným a dlhodobým vplyvom na pozitívne hodnotové orientácie a postoje.

„Pravidelná a dostatočne energeticky náročná pohybová aktivita má význam pre celkový zdravotný stav človeka, predlžuje dĺžku života, zvyšuje telesnú zdatnosť a výrazne redukuje riziká ochorení a úmrtnosti. Má výrazný vplyv v boji proti civilizačným ochoreniam. Pravidelná pohybová aktivita znižuje riziko kardiovaskulárnych ochorení, znižuje riziko vzniku cukrovky 2 typu a rakoviny hrubého čreva, prispieva k zníženiu rizika vysokého krvného tlaku, pomáha udržiavať telesnú hmotnosť a tým predchádzať obezite“ (Buková et al, 2013).

1.2 Ekonomické aspekty systému telesnej kultúry

Podľa Hobza et al (2006) je možné preukázať ekonomický význam systému telesnej kultúry viacerými spôsobmi ako napríklad výška podielu športu na hrubý domáci produkt (HDP) krajiny, poradím športu medzi odvetviami, zamestnanosti v športe a ňou vyvolávanou, počtom športujúcich, športových organizácií a asociácií, výdavkami domácností na športové produkty a služby, výdavkami štátneho rozpočtu na potreby telesnej kultúry a inými ukazovateľmi.



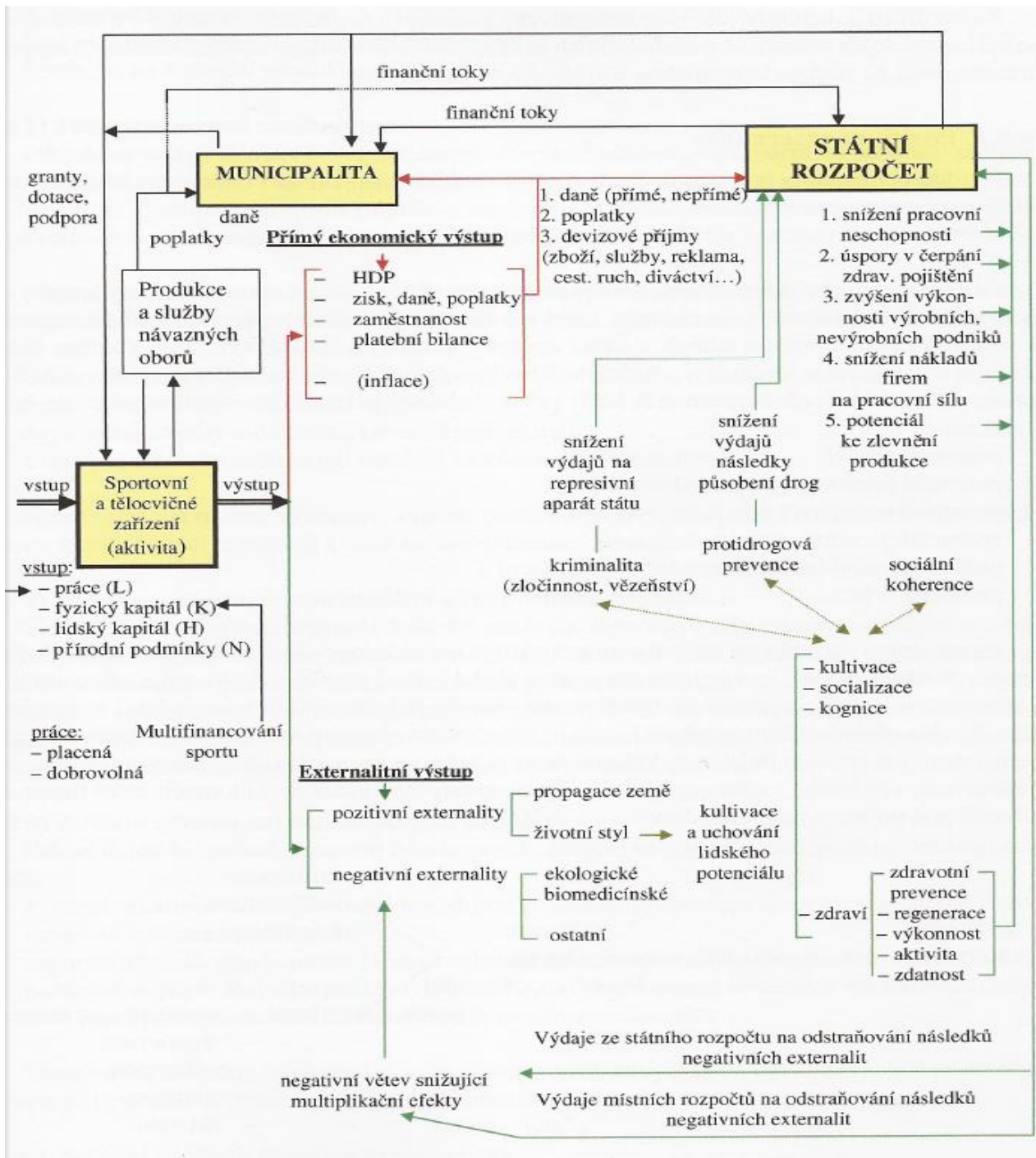
Obrázok 1. Vzťah hospodárstva a telesnej kultúry (Hobza et al, 2006)

„Pohybová aktivita zvyšuje pracovnú schopnosť a pracovný potenciál, zvyšuje produktivitu práce a predlžuje tvorivú dlhovekosť pracujúcich“ (Liba & Buková, 2010).

1.2.1 Makroekonomický model športových subjektov (športových aktivít) v interdisciplinárnych súvislostiach

Podľa Hobzu (2014) je princíp a koncepcia makroekonomického modelu športových subjektov, respektíve športových aktivít, v interdisciplinárnych súvislostiach je vytvorený tak, aby umožnil skúmať vplyv dvoch principiálne odlišných výstupov, a to:

- Ekonomický výstup – má priame, konkrétne makro i mikro-ekonomické výsledky
- Externalitný výstup - charakterizuje interdisciplinárny pohľad na skúmané javy a jeho dopad je nutné do ekonomických výsledkov transformovať prostredníctvom ďalších ekonomických úvah a následnými prepočtami.



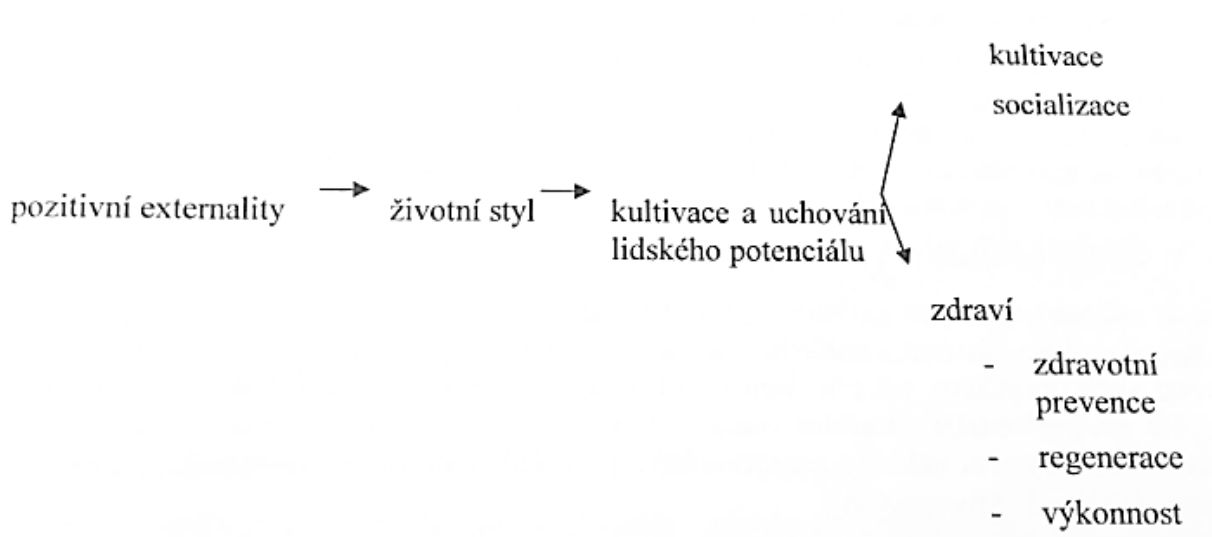
Obrázok 2. Model športového subjektu s interdisciplinárnymi väzbami (Hobza, 2014)

1.2.2 Pozitívne externality

Novotný et al (2009) hovorí o pozitívnych externalitách ako o výstupe športových subjektov a delí ich podľa dvojitého významu. Pozitívne externality majú vplyv na:

- životný štýl,
- propagáciu krajiny, regiónu, mesta.

Podporovanie športových subjektov má veľmi často kladný vplyv zmysluplné využívanie voľného času a životný štýl ľudí. Obrázok 3 jednoducho ale výstižne znázorňuje tento vplyv.



Obrázok 3. Vzťahy a väzby pozitívnych externalít (Novotný et al, 2009)

Novotný et al (2009) ďalej vysvetľuje vetvenie externalít. Kultivácia, socializácia a kognícia sú prioritným cieľom telesnej výchovy, u ktorej sú priame ekonomické výsledky nepodstatné. Na druhej strane, zdravotné vplyvy sú prítomné vo všetkých troch pod-skupinách telesnej kultúry a majú priame a nepriame ekonomické dôsledky. Význam týchto dôsledkov a ich popis podľa Novotný et al (2009) a Hobza (2014) je nasledovný:

- a) zníženie pracovnej neschopnosti,
- b) úspory v čerpaní nemocenského a zdravotného poistenia,
- c) zvýšenie výkonnosti ekonomických subjektov,

- d) zníženie nákladov firiem na pracovnú silu,
- e) potenciál k zľavenej produkcii.

1.2.2.1 Zníženie pracovnej neschopnosti

Pracovná neschopnosť má priamy ekonomická dopad v podobe straty kúpnej sily a HDP. Chenoweth (1998) uvádza zníženie chorobnosti pravidelnou pohybovou aktivitou až na 70% z pôvodných hodnôt pracovnej absencie.

Existuje vzájomný vzťah medzi znižovaním chorobnosti a znižovaním nepriamych nákladov na pracovnú silu. Každé ochorenie všeobecne znižuje efektívnu úroveň spoločenskej produktivity práce a opisuje straty produktivity dôsledkom choroby, úmrtnosti, kriminálnych aktivít a sociálneho a ekonomické dôsledky rodín.

1.2.2.2 Úspory v čerpaní nemocenského a zdravotného poistenia.

Zvýšením pracovnej schopnosti dochádza k úsporám na nemocenskom a zdravotnom poistení (na strane štátu a zamestnávateľa). Tie úspory sa dajú rozumne pre-investovať. Príkladom môžu byť výdavky do skvalitnenia zdravotnej starostlivosti, zdravotnej prevencie a iné zdraviu prospešné položky.

1.2.2.3 Zvýšenie výkonnosti ekonomických subjektov

Zníženie pracovnej neschopnosti sa odrazí vo firmách v troch podobách:

- i.) Zvýšenie efektívne odpracovanej doby, dôjde k zvýšeniu produktivity práce, produkcie firiem i zvýšeniu celkovej efektívnosti,
- ii.) Úspora nákladov na preplácaní nemocenských dávok z firemných prostriedkov
- iii.) Pokles chorobnosti k zníženiu nákladového zaťaženia firiem prostredníctvom nižších odvodov na zdravotné poistenie.

1.2.2.4 Zníženie nákladov firiem na pracovnú silu

Potencionálne nižšie odvody zamestnávateľa na zdravotné poistenie znamená nižšie náklady na zamestnanca.

1.2.2.5 Potenciál k zľavenej produkcii

Výhodou redukovania odvodov pre zamestnávateľa spolu so vzostupom produktivity práce zamestnancov je pozitívna korelácia ku konkurencieschopnosti produktov. Podniky sa

takýmto spôsobom môžu dopracovať k zníženiu jednotkovej ceny produktu, a tým zvýšiť svoje zisky.

1.2.3 Negatívne externality

Novotný et al (2009) a Hobza (2014) delia negatívne externality vo výstupe zo športových subjektov do troch skupín:

- ekologický výstup,
- biomedicínsky výstup,
- ostatné výstupy.

Novotný et al (2009) a Hobza (2014) ďalej tvrdia, že výskyt negatívnych externalít sa viaže na určité situácie. Inými slovami ich výskyt nie je pravidelný alebo samozrejмый, avšak ide o jednotlivé prípady, ktoré môžeme charakterizovať ako špecifické zlyhanie základných ľudských faktorov, zlyhanie funkcií, poslania a cieľov športu. Každá negatívna externalita má dopad na dianie politického, sociálneho, ekonomického a kultúrneho charakteru. Novotný et al. (2009) a Hobza (2014) spájajú ekonomický dopad s výdavkami a podrobne opisujú v ďalších podkapitolách od 1.2.3.1 do 1.2.3.3.

1.2.3.1 Výdavky spojené s napravovaním škôd na životnom prostredí

- Náklady na ošetrovanie svahov a lesných chodníkov poškodené lyžiarmi
- Protierózna ochrana priestoru
- Náklady na čistenie, ošetrovanie a regeneráciu cyklo- a turistických chodníkov
- Náklady na zber a odvoz ostatných odpadov
- Náklady na zníženie prašnosti a hluku spôsobeného športom a rekreáciou.

1.2.3.2 Výdavky spojené s napravovaním poškodeného zdravia

- Zdravie poškodené kvôli úrazu pri športe
- Zdravie poškodené z jednostranného, vrcholového a výkonnostne orientovaného športu
- Zdravie poškodené z dopingu, podávania anabolík, povzbudzujúcich látok, a pod.
- Zdravie poškodené z neodborne vykonávaného a vedeného športu a pod.

1.2.3.3 Výdavky spojené s ostatnými vplyvmi telesnej kultúry.

- Socializácia športom negatívnym pôsobením trénerov (doping, anabolika, víťazstvo za každú cenu)
- Odstraňovanie škôd spôsobených vandalstvom fanúšikov, náklady spojené s poriadkovými hliadkami a hliadkami polície
- Zneužívanie olympijských hier a majstrovstiev sveta k rasovým, politickým a hospodárskym účelom (Berlín – 1936, Montreal – 1976, Moskva – 1980, Čína – 2008).

1.3 Financovanie telesnej kultúry v Slovenskej republike

1.3.1 Európska charta o športe (2001), článok 12

Slovenská republika je členom Európskej Únie od roku 2004. Členstvom v únii krajina vyjadrila túžbu a potrebu pridať sa do vyspelého spoločenstva európskych štátov a správnou politikou sa postupne k týmto vyspelejším krajinám približovať. To znamená aj približovať sa a dvíhať úroveň športu vo vlastnej krajine a riadiť sa podľa rôznych medzinárodných športových programov, dohovor a chárt. V princípe Slovenská republika súhlasí s článkom 12 Európskej charte o športe (2001). Tento článok sa venuje financovaniu športu a definícia je nasledovná:

„Na splnenie cieľov a zámerov tejto charty treba zabezpečiť primeranú podporu a prostriedky z verejných zdrojov (t.j. na centrálnej, regionálnej a miestnej úrovni). Treba podnecovať kombinovanú verejnú a súkromnú finančnú podporu športu, vrátane možnosti pre športový sektor, aby si sám vytváral vlastné zdroje na svoj ďalší rozvoj.“

1.3.2 Zdroje financovania telesnej kultúry

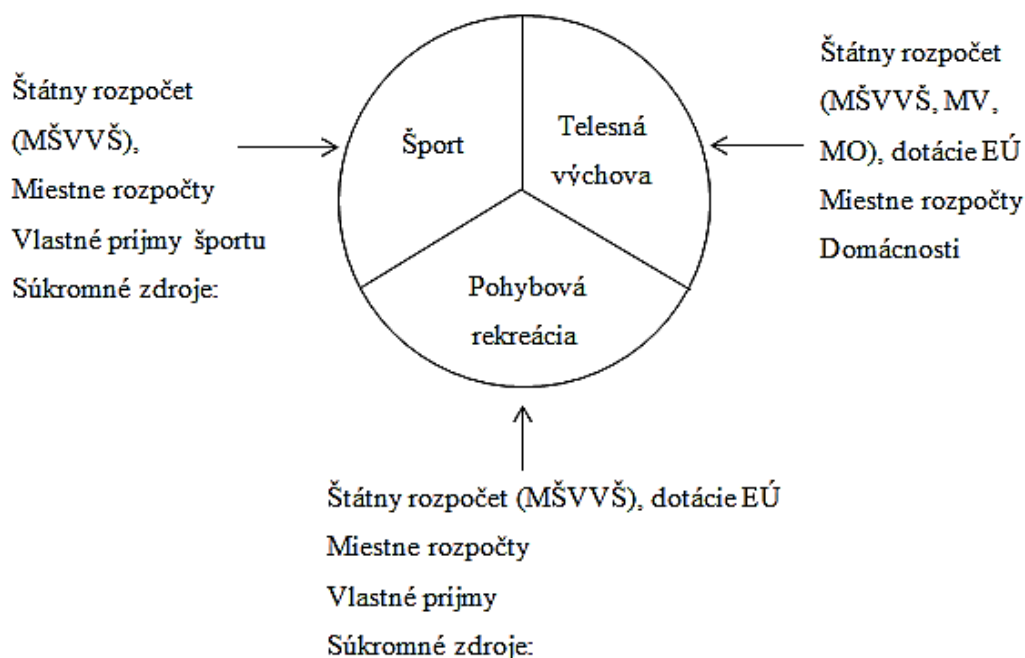
Telesná kultúra a jej podskupiny sú financované z dvoch zdrojov:

- súkromných financií,
- verejných financií.

Nie je to neobvyklé, skôr je to častý jav, že sa tieto zdroje prelínajú. Na obrázku 3 je znázornené financovanie všetkých troch podskupín telesnej kultúry na území Slovenskej republiky.

Zjednodušene môžeme rozdeliť financovanie podľa vlastníctva na oblasť:

- Verejnú – vlastníkom je niektorý zo subjektov štátnej správy alebo samosprávy.
- Súkromnú – vlastníkom je jedinec alebo firma.



Obrázok 4. Viac zdrojové financovanie telesnej kultúry (Hobza 2014) - upravené autorom

1.3.3 Podpora telesnej kultúry z verejných financií

Podľa Peková (2005) do sústavy verejných rozpočtov patria:

- nadnárodný rozpočet (rozpočet EÚ)
- ústredný rozpočet krajiny (federálny, štátny rozpočet, a to podľa štátnoprávneho usporiadania danej krajiny) – v SR sa jedná o štátny rozpočet.
- rozpočet územnej samosprávy (v SR – rozpočty miest a obcí, rozpočty VÚC)
- rozpočty verejných podnikov a verejnoprávnych neziskových organizácií.

Podľa Beličková et al (2010) vo všeobecnosti tvorí sústavu verejných rozpočtov :

- nadnárodný rozpočet,
- národný rozpočet,
- rozpočty nižších vládnych úrovní.

Podľa nového zákona o športe č. 440/2015 Z.z. financovanie športu v SR podstúpilo množstvo zmien. Obrázok 5 ponúka prehľad toku štátnych peňazí zo štátneho rozpočtu až ku samotným športovým organizáciám v platnosti od roku 2016.



Obrázok 5. Financovanie športu na Slovensku podľa zákona č. o športe 440/2015 Z.z.
(Strečanský, 2017) - vlastná tvorba schémy

Podľa Vančo & Gajdoš (2012), financovanie športu z verejných zdrojov prostredníctvom územných celkov a štátneho rozpočtu zahŕňa tieto primárne tieto oblasti:

- Dotácie z programov Európskej Únie
- Dotácie zo štátneho rozpočtu (MŠVVŠ, MV, MO)
- Dotácie z miestnych rozpočtov samospráv (krajské, mestské, obecné).

Z pohľadu verejného sektora a podľa Vančo & Gajdoš (2012) štátny rozpočet priamo prispieva približne tretinu z celkového financovania športu a pohybovej rekreácie a ďalšie približne dve tretiny tvoria regionálne príspevky z miestnych rozpočtov samospráv. Autori Hodaň a Hobza (2010) uvádzajú, že priama štátna podpora sa primárne sústreďuje na financovanie štátnej športovej reprezentácie, podporných programov vrcholového športu zahŕňajúc vrcholové športové strediska (národné športové centrum). Okrem iného štátny rozpočet poskytuje dotácie rámcovo cez špecializované programy štátnej podpory. Tieto špecializované programy sa opierajú o všeobecne platné podmienky a princípy dotačnej politiky vo vzťahu k športu, ktorú pramenia zo zákona č. 524/2010 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky. Podľa zákona č. 524/2010 Z.z. je možné poskytnúť v oblasti telesnej kultúry štátnu dotáciu na:

- a) podporu regionálneho športu, mládežníckeho športu alebo akademického športu,
- b) podporu miestnych športových podujatí alebo regionálnych športových podujatí,
- c) podporu športových podujatí nižších skupín,
- d) nákup športovej výbavy,
- e) projekty zamerané na výstavbu, údržbu a využitie ihrísk, štadiónov a inej športovej infraštruktúry zameraných predovšetkým na deti a mládež.

1.3.4 Verejný rozpočet

Problematika verejného rozpočtu je komplexná, avšak jeho základný prehľad je potrebný pre účely tejto práce. Podľa údajov na ústrednom portáli verejnej správy SR (2018) rozpočet verejnej správy je strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky štátu. Skladá sa zo štátneho rozpočtu na príslušný a ďalšie dva po sebe nasledujúce rozpočtové roky a súhrnu rozpočtov ostatných verejných subjektov verejnej správy na príslušný a ďalšie dva po sebe nasledujúce rozpočtové roky. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

Podľa zákona č. 523/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je štátny rozpočet definovaný ako „základná súčasť rozpočtu verejnej správy a zabezpečuje sa ním financovanie hlavných funkcií štátu v príslušnom rozpočtovom roku.“

Štátny rozpočet v príslušnom rozpočtovom roku je tvorený z:

- rozpočtovaných príjmov,
- rozpočtovaných výdavkov,
- finančných operácií (prevody z peňažných fondov, pôžičky).

Ministerstvo financií SR hovorí o verejnom rozpočte ako o rozpočte prostriedkov verejnej správy. Jeho súčasťou je štátny rozpočet, rozpočty ústrednej správy, rozpočty územnej samosprávy (obce a VÚC) a fondy sociálneho a zdravotného zabezpečenia. „Ústredná správa je financovaná priamo zo štátneho rozpočtu v rámci rozpočtov príslušných kapitol, ostatné zložky verejného rozpočtu dostávajú zo štátneho rozpočtu transfery“ (MF).

1.3.4.1 Príjmy verejných financií

Ministerstvo Financií SR, definuje príjmy verejných financií ako „všetky daňové a nedaňové príjmy, ktoré sa stávajú súčasťou štátneho rozpočtu alebo rozpočtu iného subjektu verejnej správy“.

Verejné príjmy možno členiť podľa rôznych kritérií ako je to znázornené na obrázku 6.



Obrázok 6. Členenie verejných príjmov (Varholáková, 2013)

1.3.4.2 Výdavky verejných financií

Podľa Ministerstva financií SR, sú výdavky verejných financií definované ako “rozpočtové prostriedky pridelené na financovanie aktivít vlády za účelom dosiahnutia konkrétnych výsledkov”.

Podľa Laurincová (2011) medzi dôležité faktory fungovania modernej spoločnosti je možné zaradiť efektívne riadenie verejných výdavkov, ako nástroj hospodárskej i verejnej politiky štátu. Riadenie verejných výdavkov má podľa Allen a Tomassi (2002) dva základné rozmery, ktoré ale v realite nie je možné plne oddeliť:

- Oblasť výdavkovej (rozpočtovej) politiky, ktorá sa venuje otázke „Čo urobiť?“
- Oblasť manažmentu výdavkov, ktorá sa venuje otázke : „Ako to urobiť?“

Výdavky sa členia aj na bežné výdavky a kapitálové výdavky. Nižšie sú tieto pojmy opísané podľa Slovník pojmov MF (2018):

- **Bežné výdavky:** mzdy a platy, služby, materiál určený na spotrebu, ako aj platby za trvanlivé tovary, rozpočtové výdavky určené iným právnickým osobám a fyzickým osobám.
- **Kapitálové výdavky:** rozpočtové výdavky na obstaranie a zhodnotenie hmotného a nehmotného majetku, výdavky na tvorbu rezerv, príspevky a dotácie iným právnickým osobám a fyzickým osobám na uvedené účely.

1.3.4.3 Transfery

Transfery by sme inými slovami mohli prirovnať k dotáciám. Ako to uvádza Slovník pojmov MF (2018), transfery sú „výdavky vyplatené bez toho, aby za ne ich príjemcovia poskytovali nejaké protislužby alebo tovary (jednostranné platby). Ide o príspevky a dotácie fyzickým a právnickým osobám a návratné finančné výpomoci“.

1.3.5 Financovanie telesnej kultúry na úrovni samosprávy

Na základe platného zákona o telesnej kultúre majú samosprávy obcí v oblasti športu úlohu predovšetkým pri vytváraní podmienok najmä na rozvoj športu pre všetkých a v oblasti výstavby, údržby a správy športových zariadení. Keďže však samosprávy v tejto oblasti

nepoužívajú vlastné zdroje financovania, ale len presmerované prostriedky štátneho rozpočtu, ich možnosti sú zatiaľ veľmi obmedzené, čo sa prejavuje aj na zlom stave športových zariadení.

Podľa Vančo & Gajdoš (2012) sa mestá a obce podieľajú okolo podielom 25% na celkovom objeme zdrojov prúdiacich do športu, čo je pomer bežný v európskych krajinách. Avšak, 28% podiel štátu na celkových zdrojoch plynúcich do športu v SR je skôr anomáliou. Pritom podiel obcí na financovaní je podobný podielu vo vyspelých štátoch nie z dôvodu výraznej aktivity obcí, ale skôr preto, že podiel súkromných zdrojov plynúcich do športu je veľmi nízky a preto majú obce relatívne vysoký percentuálny podiel na inak nízkom objeme zdrojov.

1.3.5.1 Inštitucionálna a neinštitucionálna podpora na úrovni samospráv

Czudek (2013), Latochová (2013), Lukelová (2013) a Hobza et al (2012) podporu športu a rekreácie na úrovni samosprávy delia na dve základné oblasti ako je to uvedené nižšie:

- Inštitucionálna podpora.
- Neinštitucionálna podpora.

Inštitucionálna podpora

Jedná sa o pridelenie prevádzkových a investičných prostriedkov do vlastných športových objektov z rozpočtu danej samosprávy. Platí tu pravidlo, že športové a telovýchovné objekty a zariadenie sú vo vlastníctve samosprávy. Tento typ podpory športu nepodlieha dotačnej politike. Do inštitucionálnej formy podpory patria športové a rekreačné objekty:

- Šport – futbalový a zimný štadión, atletický a plavecký komplex, kúpalisko a iné.
- Rekreácia – aqua a thermal parky, outdoorové ihriska pre deti a seniorov, cyklochodníky a turistické chodníky, rekreačné plochy a iné.

Neinštitucionálna podpora

Tak ako inštitucionálna podpora tak aj neinštitucionálna podpora vychádza z pridelovania prevádzkových a investičných prostriedkov avšak nie do vlastných ale do cudzích subjektov, respektíve právnických a fyzických osôb. Túto formu podpory môžeme rozdeliť na:

- grantová podporu,
- negrantová politiku.

Grantová podpora prebieha tak, že žiadateľ predkladá žiadosť o pridelenie grantu (dotácie) pre účely spojené so športom. Úspešnosť žiadateľa závisí na splnení predom zadaných grantových kritérií (každá samospráva si určuje vlastné kritéria). Podpora je určená na rozvoj športov a pohybovej rekreácie, organizovanie športových podujatí a projektov a doplnenie ponuky produktov podľa aktuálneho dopytu obyvateľov samosprávy. Grant môže podporiť nové koncepcie, prípadne môže doplniť už existujúcu inštitucionálnu podporu športu.

Negrantová politiku ako pojem by sme mohli zjednodušene označiť ako dotácie bez všeobecných kritérií (Hodaň & Hobza, 2010). Táto forma financovania športu neprechádza grantovým riadením. Rozhodnutie o pridelení finančných prostriedkov pre subjekty sa vykonáva na základe interných rozhodnutí grantovej komisie (ak existuje v danej samospráve) a schválením zastupiteľstva danej samosprávy. Ide o častý jav alebo spôsob podpory profesionálneho a vrcholového športu. Veľa samospráv zahŕňa grantovú politiku medzi grantovú podporu športu čo je v princípe nesprávne, keďže v tomto prípade sa jedná o financovanie subjektov bez nutnosti splniť všeobecné kritéria.

1.4 Komunálna politika

1.4.1 Obec

Je dôležité poznať ako sa definuje obec a aké sú jej úlohy, keďže táto práca sa sústreďuje na financovanie športu a rekreácie z pohľadu obce. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. je obec samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

1.4.2 Pôsobnosť obce

Podľa zákona č. 440/2015 Z.z. a jeho štvrtej časti o pôsobnosti orgánov verejnej moci a orgánov verejnej správy sa v oblasti športu a rekreácie uvádzajú nasledujúce práva a povinnosti obce pri výkone samosprávy nasledovne:

- a) vypracúva koncepciu rozvoja športu na podmienky obce,
- b) podporuje výstavbu, modernizáciu, rekonštrukciu, údržbu a prevádzkovanie športovej infraštruktúry v obci v spolupráci so športovými organizáciami,
- c) zabezpečuje využívanie športovej infraštruktúry v základných školách, ktorých je zriaďovateľom, a športovej infraštruktúry vo vlastníctve alebo v správe obce na šport pre všetkých so zameraním na mládež najviac za náklady s tým spojené,
- d) môže zriadiť so športovým zväzom a športovým klubom športové stredisko na vykonávanie športu pre všetkých so zameraním na mládež pod vedením športového odborníka,
- e) podporuje organizovanie súťaží športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých v obci,
- f) podieľa sa na vytváraní podmienok na vykonávanie športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých v obci,
- g) oceňuje športovcov a športových odborníkov pôsobiacich v obci.

1.4.3 Samospráva obce

Je prospešné poznať tie úlohy samosprávy obce, ktoré sú vzťahujú aj k telesnej kultúre. Nižšie je zoznam bodov v súvislosti so správou telesnej kultúry samosprávou ako to uvádza zákon č. 369/1990 Zb.:

- 1) Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku.
- 3) Obec pri výkone samosprávy najmä:
 - b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce.
 - h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.
 - j) obstaráva a schvaľuje územnoplánovacia dokumentáciu obcí a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,

- k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,
- m) organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- o) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt.

1.4.4 Orgány obce

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. sú orgánmi obce obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Obecné zastupiteľstvo je v podstate zbor alebo skupina obce zložená z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na obdobie štyroch rokov. Obecné zastupiteľstvo má radu povinností, medzi ktoré patrí určovanie počtu poslancov v zastupiteľstve a rozhodovanie o základných otázkach života obce, v zmysle:

- hospodárenia a nakladania s obecným a štátnym majetkom,
- schvaľovanie rozpočtu obce a jeho zmeny
- schvaľovanie územného plánu obce, prípadne jej častí a vytváranie koncepcií rozvoja rôznych aspektov života v obci
- zavedení a určovaní miestnej dane a poplatku
- zriaďovať a zrušiť orgány potrebné na samosprávu obce
- a iné.

Starosta je predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce. Okrem iného má starosta právo zvoliť a povinnosť viesť zasadnutia obecného zastupiteľstva a obecnej rady, vykonáva obecnú správu, zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, právnickým a fyzickým osobám.

1.4.5 Rozpočet obce

Ako to uvádza zákon č. 583/2004 Z.z. rozpočet obce a rozpočet vyššieho územného celku je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce a vyššieho územného celku v príslušnom rozpočtovom

roku. Rozpočet obce a rozpočet vyššieho územného celku je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy. Pri rozpočtoch stále platí pravidlo zhody rozpočtového roka s kalendárnym rokom.

Obecný rozpočet ale aj rozpočty vyšších územných celkov sú:

- nástrojmi ekonomickej samostatnosti územnej jednotky,
- nástrojmi realizácie miestnej a regionálnej politiky,
- nástrojmi financovania lokálnych a regionálnych potrieb
- sú zároveň aj zobrazením nadväznosti rozpočtov samosprávy na sústavu verejného rozpočtu.

Rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce, to neplatí, ak obecné zastupiteľstvo obce s počtom obyvateľov do 2 000 rozhodne o neuplatňovaní programu obce. Rozpočet vyššieho územného celku obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude vyšší územný celok realizovať z výdavkov rozpočtu vyššieho územného celku.

Podľa autorov Hajšová a Kútik (2009) je pri zostavovaní rozpočtu dôležité dodržiavať určité zásady. Príjmy územných rozpočtov ako aj výdavky sa trieda podľa záväznej rozpočtovej klasifikácie. Je to jednotné triedenie všetkých rozpočtových položiek, tak príjmov ako aj výdavkov. Príjmy aj výdavky sú v rozpočte usporiadané vertikálne aj horizontálne. Rozpočet je horizontálne členený na:

- i. bežný rozpočet,
- ii. kapitálový rozpočet,
- iii. finančné operácie.

1.4.5.1 Príjmy rozpočtu obce

Podľa zákona č. 583/2004 Z.z. patria medzi príjmy rozpočtu obce:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu,
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,

- d) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- e) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- f) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- g) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel.

1.4.5.2 Výdavky rozpočtu obce

V zmysle zákona č. 583/2004 sa z rozpočtu obce uhrádzajú:

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich,
- i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

1.4.6 Dotácie z rozpočtu obce

Dotácie, ktoré obce poskytujú, sú verejnými prostriedkami. Definícia verejných prostriedkov je uvedená v dvoch základných právnych normách (VSSR.sk):

- 1) V zákone č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy sú verejné prostriedky definované ako finančné prostriedky, s ktorými hospodária verejná správa.
- 2) Zákon č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite definíciu verejných prostriedkov rozširuje o finančné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, finančné prostriedky z rozpočtov členských štátov Európskej únie a finančné prostriedky z rozpočtov iných štátov ako členských štátov Európskej únie určené na financovanie alebo spolufinancovanie programov Európskej únie.

Zákon č. 583/2004 Z.z. hovorí o dotáciách z obecných rozpočtov. Obce zo svojich rozpočtov môžu poskytovať dotácie právnickým osobám, ktorých zakladateľom je obec, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce. Právnickej osobe (ktorých zakladateľom nie je obec), konkrétne podnikateľovi, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce, môže obec poskytovať dotácie za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením obce len na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, na podporu podnikania a zamestnanosti. Mestské časti Bratislavy a Košíc môžu poskytnúť dotácie na celom území mesta.

2 Ciele a úlohy práce

Hlavným cieľom práce je navrhnúť efektívny spôsob rozdelenia a financovania dotácií pre podporu športu a rekreácie.

Vedľajším cieľom je zhodnotenie samosprávnej podpory rekreácie a športu a tvorba návrhu opatrení k spresneniu dotačnej politiky, so zámerom ucelene ju spracovať, zatriediť a analyzovať.

Z vyššie spomenutých cieľov vyplývajú nasledujúce úlohy:

- spracovanie prehľadu teoretických poznatkov z odbornej literatúry a z druhotných dát samosprávneho sektora
- vykonať analýzu rozpočtu mesta Košice v roku 2016
- vykonať analýzu jednotlivých uskutočnených grantových programov mesta Košice v oblasti športu
- navrhnúť efektívny spôsob rozdeľovania grantov pri podpore športu.

3 Metodika

V tejto diplomovej práci sú použité nasledujúce metódy:

- Syntéza teoretických poznatkov.
- Historická metóda sa zameriava na zbieranie a triedenie údajov a dokumentácií vzťahujúcich sa k skúmanej problematike financovania športu a rekreácie v meste Košice. Hlavnými dokumentmi sú:
 - Rozpočet mesta 2016,
 - Výročná správa 2016,
 - Záverečný účet 2016,
 - Organizačná štruktúra orgánov mesta.
- Analýza dotačnej politiky mesta Košice – dekompozícia jednotlivých oblastí financovania športu a rekreácie mestom.
- Metóda nákladovo úžitkovej analýzy (CUA - Cost utility analysis).
- Metóda multi-kriteriálnej analýzy (MCA – Multi-criteria analysis).

Pre účely spracovania nadobudnutých údajov sú použité základné štatistické postupy k zhodnoteniu výsledkov. Výsledky sú prezentované pomocou grafov a tabuliek za použitia počítačového SW nástroja Microsoft Excel.

4 Výsledky

V meste Košice sa nachádza spolu viac ako 140 klubov a oddielov vo viac ako 55 druhov športu. Aby tieto kluby boli schopné poskytovať kvalitné a moderné športové produkty potrebujú niekedy nemalé finančné zdroje. Jedným zo zdrojov financovania je finančná podpora mesta Košice. Výsledková časť poskytne detailný pohľad na inštitucionálnu a neinštitucionálnu podporu športu a rekreácie v meste Košice v roku 2016.

4.1 Charakteristika mesta Košice



Obrázok 6: Pohľad na historické centrum mesta Košice

4.1.1 Základné údaje

Košice sú druhé najväčšie mesto v Slovenskej republike, ktoré sa nachádza vo východnej časti Slovenska. Mnohokrát je označované ako „metropola východu“. Košice sú prvým európskym mestom, ktoré v roku 1369 získalo vlastnú erbovú listinu. Ďalšie prvenstvá sa spájajú aj so športom - v Košiciach v prvú októbrovú nedeľu štartuje najstarší európsky a druhý najstarší svetový maratón „Medzinárodný maratón mieru“, ktorý bol založený v roku 1924. V roku 2016 mesto Košice získalo ďalší významný titul „Najlepšie Európske mesto športu“. Cieľom tohto projektu bolo zapojiť do pohybových aktivít širokú verejnosť a podporiť neprofesionálny šport.

Ďalšie základné údaje o meste sú uvedené nižšie:

- Počet obyvateľov: 239,200 obyvateľov (r. 2015)
- Hustota obyvateľov: 982,5 osôb/km²
- Priemerný vek obyvateľov: 40,9 roka
- Pomer muži : ženy (v %): 48 : 52
- Rozloha mesta: 243.73 km²
- Nadmorská výška: 255 m n. m.
- Počet mestských častí: 22
- Poloha: údolie rieky Hornád v Košickej doline
- Štátne hranice: HU(20km), UA (80km), PL (90km)
- Pohoria v okolí: Čierna Hora, Volovské vrchy, Slanské (sopečné) vrchy
- Na.P a CHKO v okolí: Slovenský raj, Slovenský kras, Latorica a Vihorlat
- Vodné plochy v okolí: sídliskové jazero (v meste), Bukovec (15km), Ružín (30km), Zemplínska Šírava (65km), Domaša (75km)
- Podnebie: mierne teplé s priemernými teplotami 19° C v júli a - 3° C v januári
- Školstvo - ZŠ: 40+ základných škôl.
- Školstvo - SŠ: Sieť stredných škôl tvoria gymnáziá, stredné odborné školy a učilištia, obchodné akadémié, zdravotnícke a umelecké školy.
- Školstvo - VŠ: 9 fakúlt Technickej univerzity Košice, 5 fakúlt Univerzity P. J. Šafárika, Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie a ďalšie pracoviská slovenských vysokých škôl.

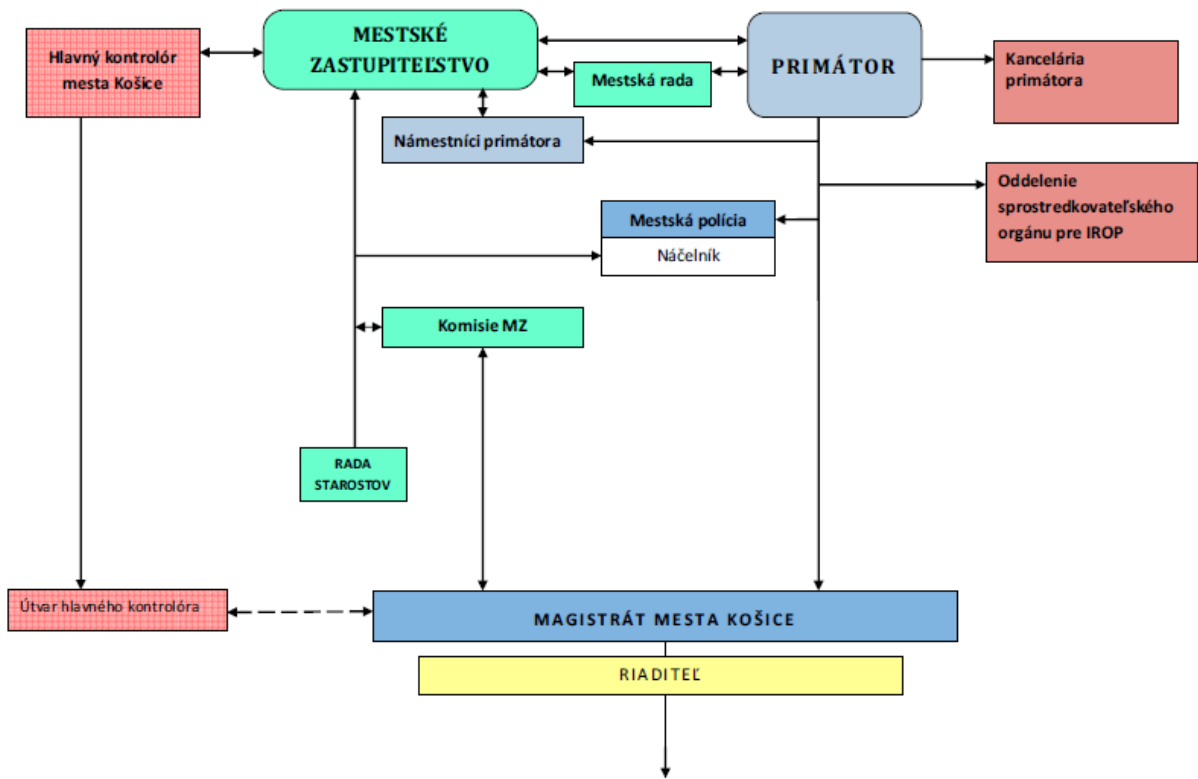
4.1.2 Organizačná schéma

Medzi orgány mesta Košice patrí primátor mesta - MUDr. Richard Raši, PhD., MPH. a mestské zastupiteľstvo s počtom 41 poslancov. Okrem útvaru hlavného kontrolóra si mestské zastupiteľstvo zriadilo viacero komisií, ktoré slúžia pre odbornejšie a efektívnejšie hospodárenie a kontrolu mesta. V súčasnosti existuje 11 komisií ako sa to uvádza na stránkach mesta:

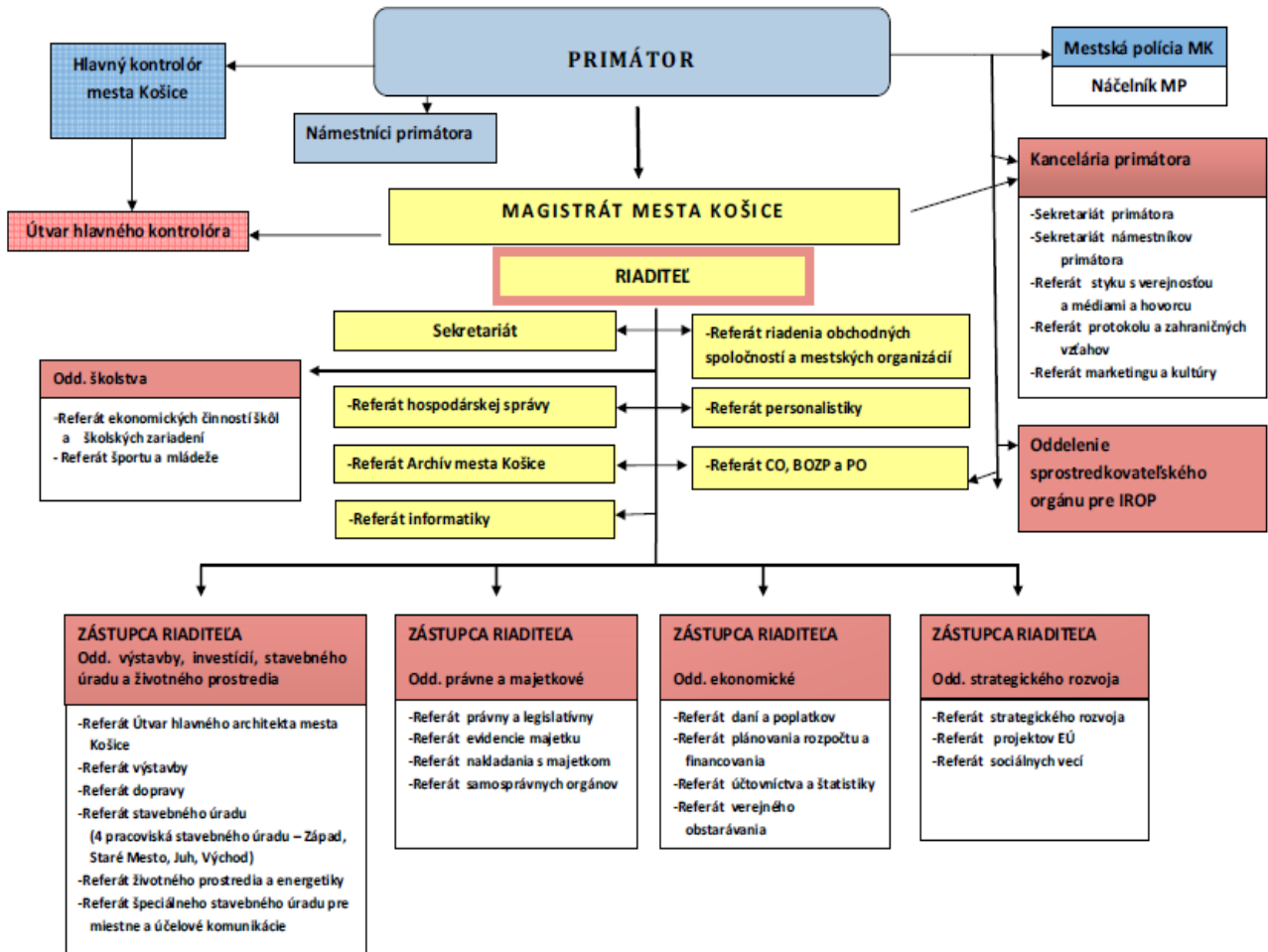
- 1 Finančná komisia
- 2 Komisia regionálneho rozvoja a cestovného ruchu
- 3 Majetková komisia

- 4 Sociálna a bytová komisia
- 5 Komisia cirkví
- 6 Komisia školstva, športu a mládeže
- 7 Komisia životného prostredia, verejného poriadku a ochrany zdravia
- 8 Komisia dopravy a výstavby
- 9 Legislatívno-právna komisia
- 10 Komisia kultúry
- 11 Komisia národnostných menšín.

Podrobná organizačná štruktúra je prehľadne zobrazená na obrázkoch nižšie.



Obrázok 7. Organizačná štruktúra mesta Košice (Výročná správa, 2016)



Obrázok 8. Organizačná štruktúra mesta Košice – pokračovanie obr. 7 (Výročná správa, 2016)

4.1.3 Dotačná politika

V predchádzajúcich kapitolách sa spomínalo, že dotácie a dotačná politika samospráv spadajú pod neinštitucionálnu podporu. Dotačná politika mesta je presne zadefinovaná podľa VZN (všeobecného záväzného nariadenia) mesta Košice č. 76 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta.

Pod pojmom "dotácia" sa rozumie nenávratný finančný príspevok poskytnutý z rozpočtu mesta Košice na podporu všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných služieb a účelov a na podporu podnikania a zamestnanosti. Medzi všeobecne prospešne služby sú:

- poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť,

- c) tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- d) ochrana ľudských práv a základných slobôd,
- e) **vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,**
- f) výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby,
- g) tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva,
- h) služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti.

Dotácie vyčlenené na športové účely sa môžu podľa ich druhového určenia rozdeľovať do týchto fondov:

- a) fond vrcholového športu, ktorého účelom je podpora vrcholových športovcov - účastníkov najvyšších celoštátnych a medzinárodných majstrovských súťaží,
- b) fond mládežníckeho športu, ktorý je určený na podporu mladých perspektívnych športovcov,
- c) fond prenájmu tréningových objektov a úhrady nákladov, ktorého účelom je pomoc pri znižovaní finančných výdajov na zabezpečenie tréningových podmienok,
- d) fond investícií a materiálno-technologického zabezpečenia je určený na pomoc pri zabezpečovaní opráv a investícií do športových zariadení a materiálno-technickej vybavenosti,
- e) fond športu pre všetkých, ktorého účelom je rozvoj športovej činnosti neregistrovaných športovcov - amatérov,
- f) fond športových akcií, ktorý je určený na podporu organizovania športových podujatí s väčším významom - tradičné a medzinárodné podujatia.

4.1.3.1 Podmienky poskytovania dotácií v meste Košice (podľa VZN č. 76)

Podľa VZN mesta Košice č. 76 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta platia nasledovné podmienky:

- 1) Dotácia môže byť poskytnutá žiadateľovi, ktorý najmenej 10 % nákladov na financovanie účelu dotácie zabezpečí z vlastných zdrojov.
- 2) Dotácia môže byť poskytnutá na základe písomnej žiadosti doručenej mestu. O poskytnutí dotácie nad 1660 eur rozhoduje mestské zastupiteľstvo.

3) Písomná žiadosť musí obsahovať:

- a) meno a adresa, prípadne názov a sídlo žiadateľa, IČO,
- b) doklady preukazujúce oprávnenie vykonávať činnosť, na ktorú má byť dotácia poskytnutá (napr. živnostenský list, zápis v obchodnom registri a pod.),
- c) charakteristiku projektu, podnikateľského zámeru, prípadne aktivity, na ktorú má byť dotácia poskytnutá, miesto a termín jej realizácie,
- d) prehlásenie, že žiadateľ nie je v likvidácii, v konkurze alebo že na neho nebol zrušený konkurz pre nedostatok majetku,
- e) predpokladané celkové náklady na usporiadanie aktivity,
- f) výšku požadovanej dotácie,
- g) doklady preukazujúce minimálne 10 % finančného krytia nákladov z vlastných, prípadne iných zdrojov, najmä výpis z účtu z banky nie starší ako tri mesiace, predložený ku dňu podpisu zmluvy primátorom mesta,
- h) bankové spojenie,
- i) predpokladaný prínos pre mesto a jeho obyvateľov,
- j) podpis žiadateľa,
- k) ďalšie náležitosti podľa druhu dotácie, požadované príslušným oddelením mesta na preukázanie splňania podmienok určených pre poskytnutie dotácie.

4) O poskytnutí dotácie do 1660 eur rozhoduje primátor mesta. Primátor mesta môže poskytnúť dotáciu aj z vlastného podnetu pri určitých slávnostných, významných a ojedinelých príležitostiach. U takto poskytovaných dotácií nemusia byť splnené náležitosti podľa ods. 1 až 3; tým nie je dotknutá povinnosť preukázania použitia dotácie na účel určený zákonom, týmto nariadením a primátorom mesta pri jej poskytnutí. Takéto dotácie budú upravené osobitnou písomnou formou.

5) Žiadateľ bude o poskytnutí alebo neposkytnutí dotácie informovaný písomne do 30 dní po rozhodnutí primátora, resp. schválení v mestskom zastupiteľstve.

6) O poskytnutí dotácie musí byť uzavretá písomná dohoda.

7) O poskytnutých dotáciách, o ktorých rozhodol primátor mesta bude predložená informácia mestskému zastupiteľstvu za I. polrok príslušného roka a za celý kalendárny rok pri rozbere hospodárenia za príslušný rok.

4.1.4 Mestské športové objekty

Mesto Košice vlastní športové zariadenia ale priamo neprevádzkuje žiadne z nich. Vždy je to o tom, že objekt mesto prenajme (za zvýhodnené nájomné) právnickej osobe, ktorá prevádzkuje športové zariadenie. V takom prípade všetky náklady spojené s prevádzkovaním hradí nájomca z vlastných finančných prostriedkov. Nižšie sú uvedené mestské športové objekty a ich správca.



Obrázok 9. Mestská plaváreň (zdroj: <https://www.teho.sk/>)



Obrázok 10. Kúpalisko Červená Hviezda (zdroj: <https://www.teho.sk/>)



Obrázok 11. Angels Aréna (zdroj: www.angelsarena.eu)



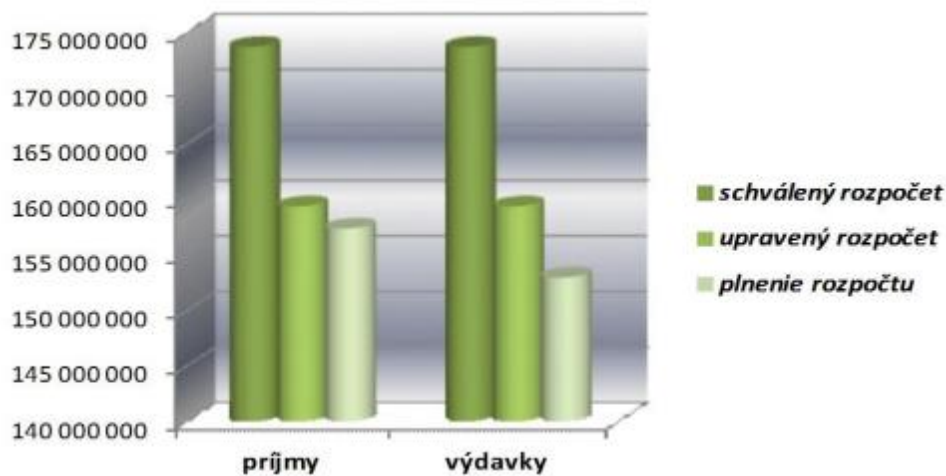
Obrázok 12. Športová multihala (zdroj: <http://www.multihala.sk/>)

4.2 Rozpočet mesta Košice

Základným nástrojom finančného hospodárenia mesta v roku 2016 bol rozpočet. Rozpočet mesta bol schválený uznesením MZ č. 277/2015. Schválený a upravený rozpočet mesta je uvedený nižšie na obrázku (v EUR).

	Rozpočet na rok 2016 schválený	Rozpočet po zmene 2016 upravený
Príjmy celkom	173 741 982	159 379 171
z toho :		
Bežné príjmy	138 853 344	145 438 936
Kapitálové príjmy	22 924 006	3 397 916
Príjmové finančné operácie	9 053 800	7 117 846
Príjmy RO s právnou subjektivitou	2 910 832	3 424 473
Výdavky celkom	173 741 982	159 379 171
z toho :		
Bežné výdavky	92 897 376	93 074 409
Kapitálové výdavky	36 078 667	15 193 685
Výdavkové finančné operácie	5 137 443	5 101 693
Výdavky RO s právnou subjektivitou	39 628 496	46 009 384
Prebytok/schodok za rok 2016	0	0

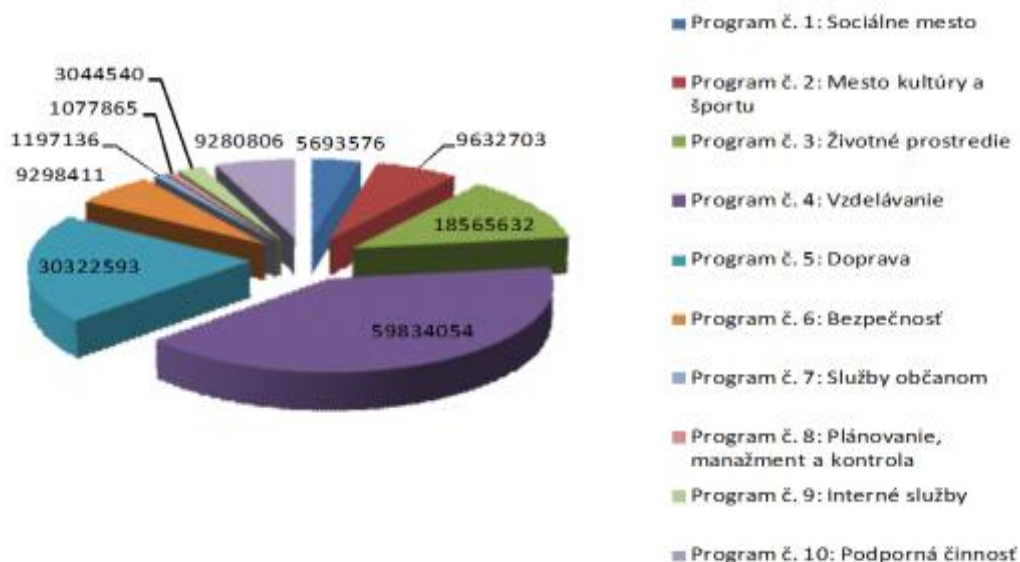
Obrázok 13. Rozpočet mesta po poslednej zmene k 31.12.2016, sumy v eurách
(Výročná správa, 2016)



Obrázok 14. Plnenie rozpočtu mesta 31.12.2016, sumy v eurách (Výročná správa, 2016)

Ako uvádza výročná správa mesta v roku 2016, najväčším zdrojom príjmov do rozpočtu mesta boli v roku 2016 daňové príjmy. Tieto príjmy boli spolu vo výške viac ako 108 miliónov EUR, ktoré tvorili až 73,29 % všetkých bežných príjmov mesta. Ak sa pozrieme bližšie na najväčšiu časť daňových príjmov, tak výnos tvorili dane z príjmov fyzických osôb poskytnuté zo ŠR v celkovej výške okolo 82 miliónov EUR, podiel na výnose dane z príjmov pre MČ činil sumu 8.9 miliónov EUR a pre mesto Košice necelých 73 miliónov EUR, čo je 67,23 % z daňových príjmov. Príjmy z podielových daní zaznamenali oproti roku 2015 nárast o 13,5%. Výška dotácie poskytnutej zo ŠR SR na vzdelávanie dosiahla objem finančných prostriedkov v hodnote viac ako 27 miliónov EUR.

Najvyšší podiel na výdavkoch tvorili výdavky realizované z programu 4. Vzdelávanie v objeme necelých 60 miliónov EUR, čo predstavuje plnenie na 98,33 % k upravenému rozpočtu. Najnižší podiel výdavkov bol realizovaný v programe 8. Plánovanie, manažment a kontrola v hodnote niečo cez 1 milión EUR, čo predstavuje plnenie na 54,01 % k upravenému rozpočtu vo výške necelých 2 miliónov EUR.



Obrázok 15. Výdavky programového rozpočtu mesta k 31.12.2016, sumy v eurách
(Výročná správa, 2016)

4.3 Program rozvoja mesta Košice 2015 - 2020

Program rozvoja mesta (v skratke „PRM“) a územný plán mesta sú dva hlavné rozvojové dokumenty využívané ako nástroj na riadenie rozvoja mesta. Konkrétny PRM Košice 2015 – 2020 je strednodobý dokument, ktorý využíva potenciál a príležitosti a navrhuje riešenia pre problémy a potreby rozvoja mesta. Samospráva mesta je zodpovedná za koordináciu naplňania PRM a aktívne monitorovanie a vyhodnocovanie realizácie jeho opatrení. Dokument PRM sa spracováva v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ako aj v zmysle novely tohto zákona č. 309/2014 Z.z..

PRM, inými slovami stratégia rozvoja mesta Košice pre roky 2015 - 2020, s výhľadom do roku 2025 obsahuje nasledujúce body:

1. Východiská pre definovanie Stratégie rozvoja mesta Košice 2015 – 2020.
2. Víziu mesta Košice.
3. Programy rozvoja mesta jednotlivých oblastí rozvoja mesta.

Jeden z programov PRM je program Košice – mesto kultúry, športu a aktívneho oddychu. Cieľ programu je zvýšiť možnosti a rozšíriť ponuku pre uspokojenie variabilných záujmov trávenia voľného času obyvateľmi a návštevníkmi mesta a zapojiť ich ako aktívnych účastníkov alebo divákov do kultúrno-športového diania v meste. Konkrétne opatrenia sú nasledovné:

- Dobudovanie, udržiavanie a sprístupnenie infraštruktúry pre šport a oddych.
- Dobudovanie, udržiavanie a sprístupnenie kultúrnej infraštruktúry.
- Skvalitňovanie a rozširovanie ponuky podujatí a udalostí
- Podpora neprofesionálnej kultúry
- Získanie titulu Košice – európske mesto športu 2016
- Zvýšenie účinnosti destinačného manažmentu na podporu zvyšovania návštevnosti mesta a účasti obyvateľov a návštevníkov na podujatiach.

Okrem iného aj program „Košice – mesto kvalitnej dopravy“ má jeden z bodov na agende, ktorý súvisí s rozvojom športu a rekreácie. Jedná sa o opatrenie vybudovania cyklodopravnej infraštruktúry a vytvorenie podmienok pre jej využívanie.

4.4 Konceptia športu v meste Košice 2015-2020

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 416/2001 Z.z. prešli na mesto Košice kompetencie v oblasti telesnej kultúry a to :

- rozpracovanie koncepcie rozvoja telesnej kultúry,
- súčinnosť pri výbere a príprave športových talentov,
- podpora organizovania športových podujatí miestneho a medzinárodného významu,
- utváranie podmienok na rozvoj športu pre všetkých,
- podporovanie športovej aktivity zdravotne postihnutých občanov,
- podporovanie iniciatívy v rámci telesnej kultúry zamerané na ochranu prírody,
- kontrola hospodárenia a účelovosti využívania finančných prostriedkov poskytnutých na telesnú kultúru,
- spolupráca s občianskymi združeniami, obcami a inými právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti telesnej kultúry.

Okrem vyššie spomínaného PRM 2015 – 2020, má mesto vlastnú koncepciu rozvoja športu (ďalej len koncepcia). Oddelenie školstva, športu a mládeže revidovalo v poradí druhú platnú koncepciu, ktorá bola schválená mestským zastupiteľstvom podľa uznesenia č. 173/2007 tak aby bola taktiež v súlade s „Konceptiou štátnej politiky v oblasti športu – Slovenský šport 2020“, s Bielou knihou o športe a ďalšími dôležitými dokumentmi v tejto sfére. Prioritou koncepcie je zjednotiť športovú verejnosť v meste pri riešení aktuálnych problémov a hľadať ich spoločné východiská.

Koncepcia na základe analýzy stavu stanovuje základné oblasti na ktoré sa bude orientovať podpora mesta Košice v nasledujúcom období, pričom jej snahou je podporiť a rozvinúť aktivity športových klubov v meste, s prioritným zameraním sa na mládež.

Koncepcia športu sa zameriava na tieto hlavné priority:

- Podpora športu pre všetkých, ako odporúčaný spôsob aktívneho trávenia voľného času širokej verejnosti, najmä detí a mládeže,
- Podpora úspešných športových organizácií zaoberajúcich sa prípravou športovo talentovanej mládeže v meste a okolí,

- Boj proti negatívnym javom v športe, vrátane boja proti vandalizmu, dopingu, ochrany zdravia fanúšikov a športovcov,
- Rozšírenie pohybovej aktivity ako dennej súčasť života medzi čo najväčšie množstvo občanov mesta z dôvodov starnutia populácie a neustále rastúcich nákladov na zdravotnú starostlivosť a sociálne zabezpečenie,
- Zabezpečenie transparentného a efektívneho financovania športu z rozpočtu mesta.

4.5 Grantové programy v oblasti športu a rekreácie

V roku 2016 mesto Košice vyhlásilo a zrealizovalo nasledujúce grantové programy:

- 1) **Grantový program na podporu športu** – cieľom programu je finančne podporiť mládežnícky šport a športové aktivity na základe koncepcie športu mesta Košice.
- 2) **Grantový program DAMKO (deti a mládež Košice)** – cieľom programu je finančne podporiť prácu s deťmi a mládežou formou edukačných a rekreačných aktivít, ktoré sú prínosom a rozvíjajú ich skúseností, zručnosti a pozitívne formujú osobnosť jedincov.

4.5.1 Kritéria hodnotenia dotačných programov

4.5.1.1 Grantový program na podporu športu

Mesto Košice v roku 2016 podporilo mnoho športových organizácií v ktorých mesto nemá vlastnícky podiel. Finančné dotácie boli poskytnuté na základe fixných kritérií podľa fondového systému dotácií mesta, z koncepcie športu. Celková suma dotácií v roku 2016, určená na podporu mládežníckeho športu v meste a organizovanie športových podujatí bola prerozdelená nasledovne:

- A) **Podpora z fondu mládežníckeho športu** - prostredníctvom športových klubov mesta Košice - 60%,
- B) **Podpora z fondu športových aktivít** – aktivity organizované mestom a športovými organizáciami v meste Košice - 40%.

Tieto 2 hlavné prúdy toku dotácií z fondu mládežníckeho športu a fondu športových aktivít podliehajú ďalším kritériám ako sa to uvádza nižšie.

A) Podpora z fondu mládežníckeho športu. Celková dotácia finančných prostriedkov na rozvoj a podporu mládežníckeho športu sa delí nasledovne:

- I. Kolektívne športy - 55%,**
- II. Individuálne športy - 45%.**

B) Podpora z fondu športových aktivít. Dotácie finančných prostriedkov na rozvoj a podporu športových aktivít sa delí nasledovne:

- I. Významné mestské podujatia,**
- II. Významné medzinárodné podujatia.**

A) I.

1. **Kritérium** - Počet zaregistrovaných športovcov zapojených do celoštátnych súťaží daného športového klubu v roku 2015. Hodnotenie: 1 športovec = 1 bod.
2. **Kritérium** - Hodnotenie: 1 – 10 kôl = koeficient 1; 11 – 20 kôl = koeficient 2; 21 a viac kôl = koeficient 3. Uvedené koeficienty sa násobia počtom športovcov, výsledné číslo = počet bodov. /Např. 26 športovcov, 16 kôl celoštátnej súťaže 26 x koef. 2 = 52 x 3 súťaže 156 bodov/.
3. **Kritérium** – Umiestnenie jednotlivých družstiev v najvyšších celoštátnych súťažiach - výsledky, započítavajú sa maximálne 3 súťaže. 1.miesto = 100 b, 2.miesto = 80 b, 3.miesto = 60 b, 4.miesto 40 b, 5.miesto 20 b. Súčet bodov získaný za umiestnenia bude vynásobený číselnou hodnotou získanou z kritéria č.5. Účasť v najvyššej celoštátnej súťaži plus 100 b.
4. **Kritérium** – Počet reprezentantov – účastníkov reprezentačných akcií za SVK. Jeden reprezentant = 50 b.
5. **Kritérium** – Koeficient športu podľa výpočtov z hodnôt sledovaných štatisticky v národnom meradle na športových zväzoch a spracovaných MŠVVŠ – číslo je podklad pre kritérium č.3 a č.4.

Poznámka pre kritérium 1, 2, 3, 4: Hodnota bodu bola vypočítaná zosumarizovaním všetkých výsledkov a pridelením zodpovedajúcich bodových hodnôt po prijatí všetkých žiadostí.

A) II.

1. **Kritérium** - Počet zaregistrovaných športovcov zapojených do celoštátnych súťaží daného športového klubu v roku 2015. Hodnotenie: 1 športovec = 1 bod.
2. **Kritérium** - Najvyššia celoštátna súťaž, započítavajú sa maximálne 4 súťaže. Uvedené číslo sa násobí počtom športovcov, výsledné číslo = počet bodov.
3. **Kritérium** – Najvyššia celoštátna súťaž - výsledky, započítava sa maximálne 10 najlepších umiestnení, za jedného pretekára sa uvedie maximálne jeden najlepší výkon vo svojej kategórii a jeden výkon v staršej kategórii. Bodovanie 1.miesto = 80 b, 2.miesto = 60 b, 3.miesto = 40 b, 4.miesto 20 b, 5.miesto 10 b. Súčet bodov získaný za umiestnenia bude vynásobený číselnou hodnotou získanou z kritéria č.5.
4. **Kritérium** – Počet reprezentantov – účastníkov reprezentačných akcií za SVK. Jeden reprezentant = 100 b. Súčet bodov získaný za reprezentanta bude vynásobený číselnou hodnotou získanou z kritéria č.5.
5. **Kritérium** – Koeficient športu podľa výpočtov z hodnôt sledovaných štatisticky v národnom meradle na športových zväzoch a spracovaných MŠVVŠ – číslo je podklad pre kritérium č.3 a č.4.

Hodnota bodu v eurách bola vypočítaná po prijatí všetkých žiadostí, zosumarizovaní všetkých výsledkov a pridelení zodpovedajúcich bodových hodnôt.

B) I.

Významné mestské podujatia:

- a) Medzinárodný maratón mieru – najstaršie a tradičné podujatie v Európe,
- b) Školská športová liga – celomestský projekt,
- c) Podujatia pre širokú verejnosť.

B) II.

Významné medzinárodné podujatia:

- a) Majstrovstvá sveta,
- b) Majstrovstvá Európy,

- c) Medzinárodná súťaž v celosvetovom kalendári,
- d) Pre mesto významné podujatia v prioritných športoch.

Nepodporované podujatia z fondu športových aktivít:

- 1) Majstrovstvá SR,
- 2) Rezortné poháre (napr. rektora a iné),
- 3) Akcie s podielom mesta vyšším ako 50%,
- 4) Komerčné klubové campy,
- 5) Podujatia s nízkou prioritou (pre dospelých).

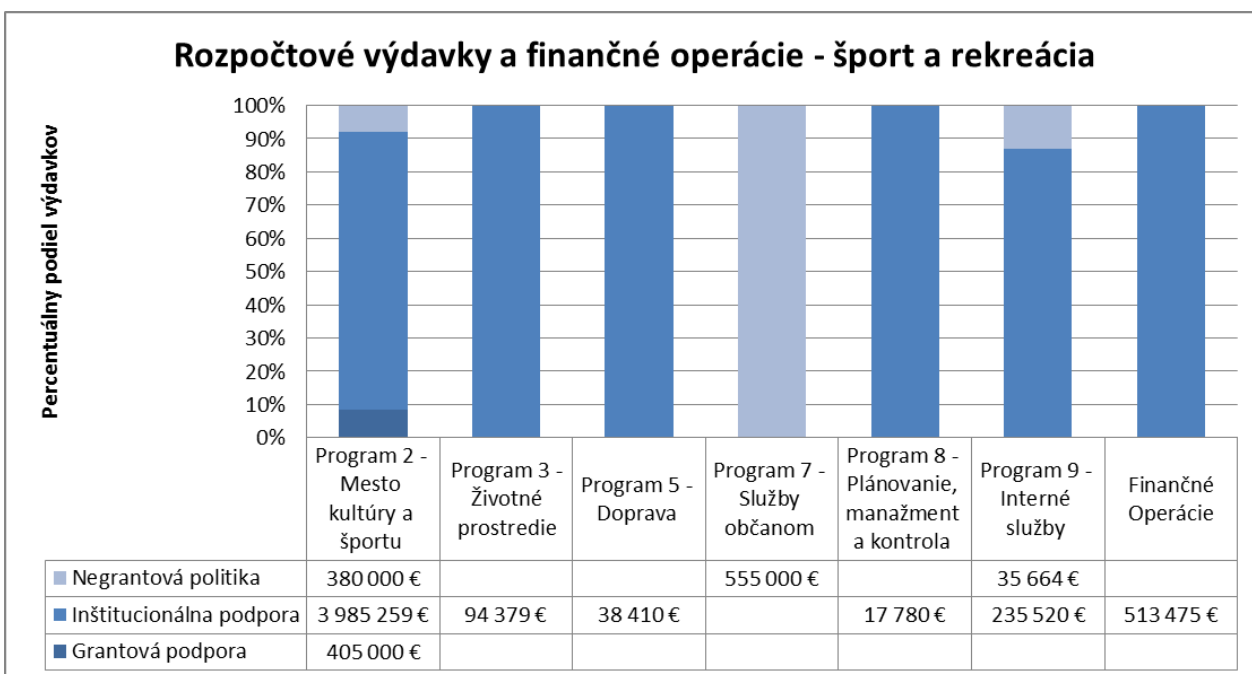
4.5.1.2 Grantový program DAMKO (deti a mládež Košice)

Hodnotenie projektov v rámci programu DAMKO prebiehalo dvojstupňovo. Ako prvé hodnotenie, oddelenie školstva, Referát športu a mládeže posúdilo formálne náležitosti projektu. Druhé hodnotenie vykonala komisia školstva, športu a mládeže, ktorá posúdila kvalitu projektu podľa nasledovných kritérií:

- súlad projektu s výzvou,
- výdavky za materiál a služby budú slúžiť výhradne pre činnosť žiadateľa, nie pre iný subjekt,
- súlad cieľov projektu s aktivitami a rozpočtom projektu,
- efektivita výdavkov,
- výchovný a vzdelávací aspekt projektu,
- realizovateľnosť.

4.6 Analýza financovania športu a rekreácia v meste Košice

Táto výsledková časť poskytuje detailný štatistický pohľad na finančné prostriedky vynaložené mestom na podporu športu a rekreácie z rozpočtu v roku 2016. Ďalej sú uvedené hodnotenia a kritéria konkrétnych dotačných programov mesta v oblasti športu a rekreácie.



Obrázok 16. Súhrnný prehľad výdavkov* podľa PR a FO (vlastná tvorba)

*Poznámka: náklady na mestské športové objekty nie sú zahrnuté, avšak sú uvedené v 4.6.1.1.

4.6.1 Inštitucionálna podpora

Na základe záverečnej správy a rozpočtu mesta som rozčlenil inštitucionálnu podporu športu do troch výdavkových pod-kategórií, a to nasledovne:

- Mestské športové zariadenia
- Konkrétne akcie z rozpočtu mesta
- Projektový manažment

4.6.1.1 Mestské športové zariadenia

Mestský podnik Tepelné Hospodárstvo (TEHO) Košice s.r.o. je správcom zrekonštruovaného kúpaliska Červená Hviezda a mestskej plavárne. Prevádzkové náklady v hodnote 14,315 € kúpaliska Červená Hviezda boli financované v roku 2016 z rozpočtu mesta. Ďalšie prevádzkové náklady boli hradené z réžie správcu TEHO. Náklady a výnosy týchto plaveckých objektov za rok 2016 sú uvedené v tabuľke 3. Je vhodné poznamenať, že náklady sa výnosy v uvedené v tabuľke v sebe zahŕňajú aj údaje z bufetov v oboch areáloch.

Tabuľka 3. Náklady a výnosy mestských športových objektov (vlastná tvorba)

Športový objekt	Správca (prenájomca)	Náklady	Výnosy	Komentár
Športová multihala	BPMK s.r.o. – mestský podnik	129 350 €	44 022 €	Údaje poskytnuté správcom.
Kúpalisko ČH	TEHO s.r.o. – mestský podnik	213 873 €	166 226 €	Údaje poskytnuté správcom.
Mestská plaváreň	TEHO s.r.o. – mestský podnik	187 165 €	147 364 €	Údaje poskytnuté správcom.
Angels Arena	Good Angels s.r.o. – súkromný klub	-	-	Nerelevantné údaje pre účely tejto práce – správca objektu je súkromný klub.

Okrem mestských plavárni mesto však vlastní aj ďalšie zariadenia ako napríklad starú mestskú športovú halu pod názvom „Angels Aréna“, ktorá je sídlom basketbalistiek Good Angels Košice. Túto halu ako aj ďalšie iné účelové zariadenia v oblasti športu síce mesto vlastní, ale sú zmluvne prenajaté právnickým osobám za symbolickú sumu 1€ na rok, ktoré sú primárne zodpovedné za správu zariadenia. Výnimočne v prípade vyšších výdavkov (napr. drahá rekonštrukcia objektu), magistrát mesta Košice po rokovaní mestského zastupiteľstva vie spolu podporiť toto zariadenie finančným príspevkom.

Posledný športový objekt vo vlastníctve mesta je Športová multihala v správe mestského podniku BPMK s.r.o. (Bytový podnik mesta Košice). Je vhodné poznamenať, že v multihale sa konajú aj spoločensko-kultúrne a obchodné akcie (napr. burza chovateľov), ktoré sú započítané spolu so športovými akciami v uvedených nákladoch a výnosov Športovej multihaly v tabuľke 3.

4.6.1.2 Konkrétne akcie z rozpočtu mesta

V roku 2016 mesto Košice finančne podporilo veľký počet konkrétnych akcií v oblasti športu a rekreácie z rozpočtu mesta. Presné údaje z hľadiska názvu alebo popisu akcií a ich horizontálne členenie z rozpočtu je znázornené v tabuľke 4. Informácie sú prevzaté z Hodnotiacej správa PR, ktorá je súčasťou Záverečného účtu mesta Košice v roku 2016.

Z oblasti kapitálových výdavkov bola pre mesto najnákladnejšia rekonštrukcia a modernizácia areálu kúpaliska Červená Hviezda. Kúpalisko je známe svojou dlhou históriou a po dlhom čase znovu bolo sprístupnené pre verejnosť, avšak za nie malé peniaze. Táto investícia mesta ale aj štátu, ktoré dotovalo tento projekt tvorila približne polovicu výdavkov z rozpočtu mesta do športu a rekreácie v roku 2016.

Medzi najvyšší bežný výdavok mesta patrila podpora kampane Európske mesto športu. Výdavky súvisiace s touto aktivitou v roku 2016 boli v celkovej výške 328 609 €. Prostriedky boli použité na výdavky spojené s organizáciou veľkého množstva športových podujatí počas roka v rámci prestížneho Projektu Košice Európske mesto športu 2016.

Nemenej dôležité je spomenúť pomoc mesta Košice svojim mestským častiam, keď mesto transferovalo značnú sumu peňazí zo svojho rozpočtu na inštitucionálnu podporu športových a rekreačných stredísk vo vlastníctve mestských častí.

4.6.1.3 Projektový manažment

Mesto Košice sa v roku 2016 venovalo aj projektom v oblasti športu a rekreácie, výsledky sú v tabuľke 5. Predovšetkým investovalo peniaze do výstavby nového futbalového štadiónu a národného tenisového centra. Všetky projekty sú v súlade s Programom rozvoja mesta a Koncepciou rozvoja športu.

Tabuľka 4. Konkrétne akcie z rozpočtu 2016 (Záverečný účet, 2016) - vlastná tvorba

Názov / popis akcie	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky
Rekonštrukcia a modernizácia areálu kúpaliska Červená hviezda		3 444 548 €
Športové podujatia organizované mestom	45 608 €	
Podpora kampane Európske mesto športu 2016	328 609 €	
3 nové workoutové ihriska		60 000 €
Nové hokejbalové ihrisko		56 350 €
Modernizácia atletického oválu		35 829 €
Čistenie mestského jazera	94 379 €	
Výstavba cyklistických chodníkov a chodníkov pre peších		37 719 €
Oprava kanalizácie a rozvodov budovy Angels aréna	10 880 €	
Rekonštrukcia multifunkčného športového detského areálu Anička		15 891 €
Obstaranie pozemkov pri kúpalisku ČH za účelom majetkovoprávneho vysporiadania		59 729 €
Vysporiadanie pozemkov Centra voľného času DOMINO za účelom majetkovoprávneho vysporiadania		149 020 €
Revitalizácia okolia novovybudovaného fitness ihriska	15 000 €	
Dostavba detského ihriska na ulici Tatranská 2 v Košiciach	2 780 €	
Výdavky SPOLU	497 256 €	3 859 086 €

Tabuľka 5. Prehľad projektov 2016 (Záverečný účet, 2016) - vlastná tvorba

Názov projektu	Cieľ projektu	Suma a typ výdavku
Cyklochodníky	Rozšírenie cyklistických chodníkov v meste	691 € kapitálový výdavok
Národné Tenisové Centrum (NTC) a.s.	Vybudovanie tréningového centra v Košiciach	13 475 € finančné operácie
Košická Futbalová Aréna (KFA) a.s.	Vybudovanie moderného, mestského futbalového štadióna	500 000 € finančné operácie

4.6.2 Neinštitucionálna podpora športu

Ako sa uvádza vo výročnej správe mesta Košice, za rok 2016 bolo v meste zorganizovaných 600 športových podujatí, z toho 371 aktívnych, kde sa mohli občania zapojiť a 229 pasívnych, kde sa mali možnosť zúčastniť ako športoví fanúšikovia. Celkovo sa na podujatiach za január až december zúčastnilo 601 535 účastníkov, z toho 300 844 bolo aktívnych a 300 691 pasívnych. Ďalšie podkapitoly ponúkajú pohľad ako mesto finančne podporilo tieto aktivity a športové subjekty v rámci grantovej podpory a negrantovej politiky.

4.6.2.1 Grantová podpora

Nižšie sú uvedené grantové programy s konkrétnymi finančnými údajmi z roku 2016, ktorých zámerom bolo podporiť šport a rekreáciu v meste Košice.

4.6.2.2 Grantový program na podporu športu

V roku 2016 boli z rozpočtového programu 2. Mesto kultúry a športu, mestským zastupiteľstvom schválené a prerozdelené dotácie miestnym športovým organizáciám (spolu 96 klubov), v ktorých mesto nemá vlastnícky podiel, vo výške 375,000 €.

Z celkovej sumy 375,000 € bolo prerozdelených 135,000 € (36% z celkových dotácií na základe koncepcie športu) medzi 27 športových klubov z fondu športové aktivity a 240,000 € (64% z celkových dotácií na základe koncepcie športu) medzi 69 klubov z fondu mládežníckeho športu. Zoznam klubov a prerozdelenie grantov je uvedený v tabuľke 6. Ďalšie prerozdelenie dotácií finančných prostriedkov z fondu mládežníckeho športu smerovalo na kolektívne športy v sume 130,000 € (54% z celkových dotácií na mládežnícky šport) a na individuálne športy v sume 110,000 € (46% z celkových dotácií na mládežnícky šport). Pri priemernom počte 45* športovcov v košických športových kluboch dotovaných z fondu mládežníckeho športu vychádza financovanie športovca v na hlavu vo výške 77 € v roku 2016.

** údaj prevzatý od referenta športu a mládeže magistrátu mesta Košice.*

Tabuľka 6. Prehľad prerozdelenia grantov z fondu mládežníckeho športu, rok 2016
(Záverečný účet, 2016) – upravené autorom

Názov žiadateľa	Druh športu	Podiel z celkovej sumy grantov	Suma v €
Hokejový Club Košice	Hokej	5,9%	14 105
Good Angels s.r.o.	Basketball	4,3%	10 254
FC Lokomotíva Košice	Futbal	4,0%	9 585
ŠKP Košice	Plávanie	3,5%	8 496
Florbalový a bedmintonový klub AKADEMIK TU	Florbal	3,4%	8 273
ŠŠK ZŠ Bernolákova 16 Košice	Hádzaná	3,4%	8 223
KAC Jednota Košice	Futbal	3,4%	8 111
PROefekt Košice	Cyklistika	3,2%	7 768
FK Galaktik	Futbal	3,1%	7 382
HC Košice s.r.o.	Hokej	2,7%	6 521
AK Slávia TU Košice	Atletika	2,7%	6 432
ČH Hornets	vodné polo	2,5%	5 893
ŠK BLAKOT Košice	Florbal	2,4%	5 723
Prvý mestský hádzanársky klub Košice	Hádzaná	2,2%	5 329
BK SOUŽ Cassovia	Basketball	2,1%	5 123
BK Lokomotíva Košice	Badminton	2,0%	4 859
ŠKP Košice	vodné polo	2,0%	4 762
BMX Klub Košický šarkaň	Cyklistika	1,9%	4 616
Veterinary Bodybuilding Club Košice	Kulturistika	1,8%	4 365
Zápasnícky klub Košice 1904	Zápaseňie	1,8%	4 222
TRIXEN Klub vodného lyžovania	vodné lyžovanie	1,7%	4 173
ŠKP Košice	Taekwondo	1,6%	3 880
TK Mladosť Košice	Tenis	1,6%	3 827
Karate klub Kretovič	Karate	1,6%	3 803
Guard klub kickbox	Kickbox	1,5%	3 681
Karate klub UNION o.z.	Karate	1,5%	3 608
AKADEMIK TU	orientačný beh	1,4%	3 476
ŠK Olympia pri športovom gymnáziu	Atletika	1,4%	3 431

pokračovanie tabuľky 6

KORYO Taekwondo WTF Košice	Taekwondo	1,4%	3 312
Basketbalový klub JF Košice	Basketball	1,3%	3 216
Volejbalový klub Šaca	Volejbal	1,3%	3 208
AKADEMIK TU	Atletika	1,3%	3 096
KDS – šport	Volejbal	1,3%	3 002
ŠŠK Tydam Košice	Basketball	1,2%	2 987
TJ Slávia UVL	Voltíž	1,2%	2 925
ISAKO šport	Cyklistika	1,2%	2 864
Stolnotenisový klub Lokomotíva Košice	stolný tenis	1,1%	2 740
ŠŠK CBK JUGO Košice	Basketball	1,1%	2 587
Žltý sneh	Florbal	1,0%	2 383
Volejbalový klub Slávia TU Košice	Volejbal	1,0%	2 318
TC Meteor	Tanec	1,0%	2 284
ŠK UNION PRESS Košice	Basketball	0,9%	2 149
FA Benecol	Futbal	0,9%	2 114
AKADEMIK TU	Jachting	0,8%	2 037
Skating Club Košice	kolieskové korčuľovanie	0,8%	1 941
ŠKP Policajná škola Košice	Kickbox	0,8%	1 873
MK vzpierania a silových športov	Vzpieranie	0,7%	1 774
ŠK Keido	Karate	0,7%	1 699
KAC Jednota Košice	Nohejbal	0,7%	1 618
TJ Obal Servis	Atletika	0,7%	1 578
ŠZ TJ Metropol Košice	Karate	0,7%	1 572
Rollerskating Race Team Cassovia	kolieskové korčuľovanie	0,6%	1 520
Nohejbalový klub DPMK	Nohejbal	0,6%	1 387
Triatlonový klub Košice	Triathlon	0,5%	1 241
TJ Slávia UPJŠ Košice	Šach	0,5%	1 211
Kraso centrum Košice	Krasokorčuľovanie	0,5%	1 202
RK INLINECENTER	kolieskové korčuľovanie	0,5%	1 153
AKADEMIK TU	Volejbal	0,4%	1 038

1.Baseballový klub Slávia UPJŠ Košice	Baseball	0,4%	1 014
KAC Jednota Košice	Basketball	0,4%	999
ŠK pre zdravotne postihnutých	plávanie ZŤP	0,4%	885
TJ Slávia UVL	Kanoistika	0,3%	821
ŠK Olympia pri športovom gymnáziu	Strel'ba	0,3%	677
ŠŠK Kometa	Volejbal	0,2%	529
Košický box klub	Box	0,1%	338
JUDO Košice	Judo	0,1%	320
AKADEMIK TU	power sport	0,1%	266
ŠK Gama	Florbal	0,1%	167
Florbalový a bedmintonový klub AKADEMIK TU	Badminton	0,0%	34
SPOLU za mládežnícky šport		100,0%	240 000

V tabuľke 7 vidíme prehľad dotácií pre športové kluby v objeme nad 10,000 € z Fondu mládežníckeho športu podľa uzn. MZ č. 375/2016. Celkový objem dotácií z tohto fondu boli pre rok 2016 vo výške 240,000 €. Tieto údaje boli čerpané z dokumentu „Dotácie šport 2016“, ktorý je súčasťou Záverečného účtu mesta Košice v roku 2016.

Tabuľka 7. Dotácie z FMS v objeme viac ako 10,000 € (Záverečný účet, 2016) –
upravené autorom

Športový klub a športové odvetie	Výška grantu v €	Podiel z celkovej sumy grantov
ŠKP Košice	17 138	7,1%
Plávanie	8 496	3,5%
Taekwondo	3 880	1,6%
vodné polo	4 762	2,0%
Hokejový Club Košice	14 105	5,9%
Hokej	14 105	5,9%
KAC Jednota Košice	10 728	4,5%
Basketball	999	0,4%
Futbal	8 111	3,4%
Nohejbal	1 618	0,7%
Good Angels s.r.o.	10 254	4,3%
Basketball	10 254	4,3%

V tabuľke 8 je poskytnutý prehľad o pridelených dotácií z fondu športových aktivít. Z celkovej sumy prerozdelených grantov v oblasti aktivít dominuje dotácia v hodnote 50,000 € pre účely organizovania 93. ročníka prestížneho medzinárodného maratónu mieru s každoročnou účasťou tisícky bežcov.

Tabuľka 8. Prehľad prerozdelenia grantov z fondu športových aktivít (Záverečný účet, 2016) – upravené autorom

Názov žiadateľa	Názov aktivity	Podiel z celkovej sumy	Suma v €
Maratónsky klub Košice	Medzinárodný maratón mieru 93. Ročník	37,0%	50 000
ŠK Šport pre všetkých - ŠŠL	Školská športová liga 2016	14,8%	20 000
TC METEOR	Majstrov.sveta seniorov II v LAT,Košice open 2016	11,1%	15 000
Klub kozmických modelárov Košice – SmoŽ	I. Majstrovstvá sveta veľkých rakiet 9.-14.8.16	11,1%	15 000
TK Ellegance Košice	Majstrovstvá Európy 2016 - TPŠ	8,9%	12 000
ŠKP Košice - plávanie	Central European Countries Junior Meeting	2,2%	3 000
TRIXEN Klub vodného lyžovania	Finále Grand prix of the cable/Európsky pohár	2,2%	3 000
FK GALAKTIK o.z.	Juventus International Košice 2016	1,5%	2 000
Zápasnícky klub Košice 1904	35.roč.Turnaj olympijských nádejí v kat.kadetov	1,5%	2 000
Auto Klub Košice	42. rally Košice	1,5%	2 000
Umenie žiť, n.o.	Silná žena 2016 - Slovenský pohár strongwoman	0,7%	1 000
HC Košice s.r.o.	Memoriál Ladislava Trojáka	0,7%	1 000
TJ Slávia UVLF - jazdectvo	Jazdecké preteky Košický pohár 20. Ročník	0,7%	1 000
AKADEMIK TU - atletika	45. ročník Medzinár.atletický míting	0,7%	1 000
MK vzpierania a silových športov	XXXIV.roč.Grand Prix Košice Memoriál K.Gumána	0,7%	1 000
Futsal Košice	Organizácia mestských futbalových líg futsalu	0,4%	500
TJ Lokomotíva Košice – kanoistika	47.roč.Koš.vodácky maratón a Plavba 3 generácií	0,4%	500

Košická streetballová liga	KSL už má 21 rokov!	0,4%	500
JUSMO s.r.o. - jumping	Cassovia jumping show 2016	0,4%	500
ŠKP Košice - taekwondo	XIV. International ILYO Cup 2016	0,4%	500
ŠKP Košice - vodné pólo	15. ročník memoriál Rudolfa Štofana	0,4%	500
Športový klub Olympia pri športovom gymnáziu	I. Košická kalokagatia	0,4%	500
KRASO CENTRUM Košice	46.roč.Veľkej ceny Košíc a 23.roč.Košíc.korčuľky	0,4%	500
ProSport Team Košice	13. ročník MTB Singletrack Maratón Košice 2016	0,4%	500
PROefekt Košice	Košice cycling grand prix 2016	0,4%	500
Misia24, n.o.	Cross country Jahodná 2016	0,4%	500
Florbalový a bedmintonový klub Akademik TU Košice	Cassovia games 2016	0,4%	500
SPOLU za Fond aktivít		100,0%	135 000

Pre ilustráciu počtu žiadostí o dotácie, ktoré boli schválené alebo zamietnuté mestom Košice je k dispozícii tabuľka 9.

Tabuľka 9. Počet žiadostí o dotácie na šport z Koncepcie rozvoju športa v roku 2016

(zdroj: <http://www.emskosice.sk>) – vlastná tvorba

Typ dotácie	Počet žiadostí - schválených	Počet žiadostí - zamietnutých	Celkový počet žiadostí
Dotácia FMŠ - kolektívny šport	29	4	33
Dotácia FMŠ - individuálny šport	40	2	42
Dotácia FŠA	27	13	40

4.6.2.3 Grantový program DAMKO (deti a mládež Košice)

V súlade s Koncepciou politiky mesta Košice vo vzťahu k deťom a mládeži vyhlásilo mesto grantový program DAMKO (deti a mládež Košíc). Cieľom programu je finančne podporiť prácu s deťmi a mládežou formou edukačných a rekreačných aktivít, ktoré sú prínosom a rozvíjajú ich skúsenosti, zručnosti a pozitívne formujú osobnosť jedincov.

V roku 2016 boli z rozpočtového programu 2. Mesto kultúry a športu, mestským zastupiteľstvom schválené a prerozdelené dotácie medzi 24 subjektov pracujúcimi s deťmi a mládežou (občianske združenia, neziskové organizácie) vo výške 30,000 €.

4.6.2.4 Negrantová politika:

Dotácie poskytnuté subjektom, ku ktorým mesto neplní funkciu zriaďovateľa

Pri negrantovej politike, ako to už samotný názov prezrádza, ide o rozhodnutie poskytnúť dotácie športovo-rekreačným subjektom alebo aj MČ, ku ktorým mesto neplní funkciu zriaďovateľa avšak rozhodnutia sú bez pevných kritérií a závislé na politickej intervencii mesta. Tabuľka 10 uvádza celkovú výšku negrantovej politiky mesta Košice za rok 2016 bola 970,664 €. Niektoré z dotácií boli poskytnuté dotácie podľa VZN. Č. 76.

Najväčšia dotácia finančných prostriedkov bola pridelená súkromnému futbalovému klubu FC VSS, a.s. v sume 300,000 €. Táto finančná injekcia pre klub bola určená na podporu mládežníckeho futbalu v Košiciach.

Mesto podporilo aj ďalšie súkromné mestské športové kluby v rámci podpory športu v meste a vytvorenia pozitívneho obrazu pre získanie prestížneho titulu najlepšie Európske mesto športu 2016. Basketbalový klub Good Angels s.r.o. a hokejový klub HC Košice s.r.o. obdržali dokopy 60,000 €, každý klub samostatne po 30,000 € na zabezpečenie prípravy klubu v Európskych ligách. V prípade basketbalistiek sa jednalo o Euroleague Women a v prípade hokejistov Champions League.

Tabuľka 10: Negrantová politika mesta v roku 2016 (Záverečný účet, 2016) – upravené autorom

Účel finančného príspevku	Bežné výdavky	Bežné transfery	Kapitálové transfery	Výdavky spolu
Prevádzkové náklady Steel Arény (multifunkčná aréna) a tréningovej haly	20 000 €			20 000 €
Podpora mládežníckeho futbalu - klub FC VSS, a.s.	300 000 €			300 000 €
Prezentácia mesta Košice v rámci európskej klubovej súťaži a extraligy - GOOD ANGELS Košice a HC Košice	60 000 €			60 000 €
Bežné transfery pre MČ Juh: Športovo-zábavný areál Alejová, Spoločensko-relaxačné centrum ul. Milosrdenstva, Stredisko verejnoprospešných služieb, kúpalisko Triton		210 000 €		210 000 €
MČ Staré mesto: Prevádzka krytej plavárne a múzea V. Löfflera		200 000 €		200 000 €
MČ Staré mesto: Športové akcie		98 134 €		98 134 €
Účelové transfery pre MČ - športové akcie			46 866 €	46 866 €
Výmena laminátového povrchu bazéna na kúpalisku Triton	35 664 €			35 664 €
SPOLU	415 664 €	508 134 €	46 866 €	970 664 €

Rozpočtové opatrenia

Z rozpočtu mesta boli poskytnuté aj ďalšie dotácie podľa VZN. Č. 76 v roku 2016 a to nasledovne:

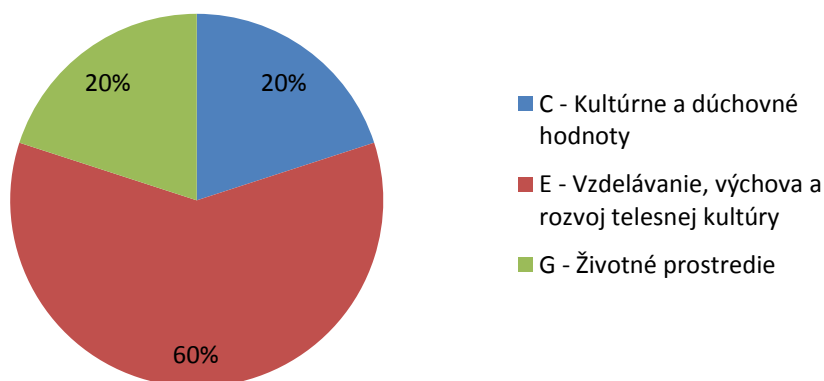
- i. Dotácie udelené primátorom mesta
- ii. Podpora v oblasti kultúrneho a duchovného rozvoja,
- iii. Príspevky poskytnuté reprezentačné a propagačné účely mesta Košice v roku 2016.

i. Dotácie udelené primátorom mesta

Ako to uvádza VZN mesta Košice č. 76 „o poskytnutí dotácie do 1660 eur rozhoduje primátor mesta. Primátor mesta môže poskytnúť dotáciu aj z vlastného podnetu pri určitých slávnostných, významných a ojedinelých príležitostiach. U takto poskytovaných dotácií nemusia byť splnené náležitosti podľa ods. 1 až 3; tým nie je dotknutá povinnosť preukázania použitia dotácie na účel určený zákonom, týmto nariadením a primátorom mesta pri jej poskytnutí.“

V roku 2016 primátor využil svoju funkčnú právomoc a prerozdelením finančné prostriedky v sume 9,700 € medzi 10 subjektov (súkromných aj verejných). Kategorizácia dotácií a jej percentuálne prerozdelenie je znázornené na obrázku 15. Potešujúci je percentuálny podiel prerozdelenia dotácií, keď až 2 tretiny prostriedkov putovali do vzdelávania, výchovy a rozvoja telesnej kultúry.

Dotácie udelené primátorom 2016



Obrázok 17: Dotácie udelené primátorom v roku 2016 (Záverečný účet 2016) – vlastná tvorba

ii. Podpora v oblasti kultúrneho a duchovného rozvoja

Ďalšie poskytnuté dotácie mestom Košice podľa VZN č. 76 v roku 2016 sú finančné prostriedky na podporu kultúry a duchovného rozvoja. Podrobný prehľad sa nachádza v tabuľke 11.

Tabuľka 11. Podpora kultúry a duchovného rozvoja (Záverečný účet, 2016) – vlastná tvorba

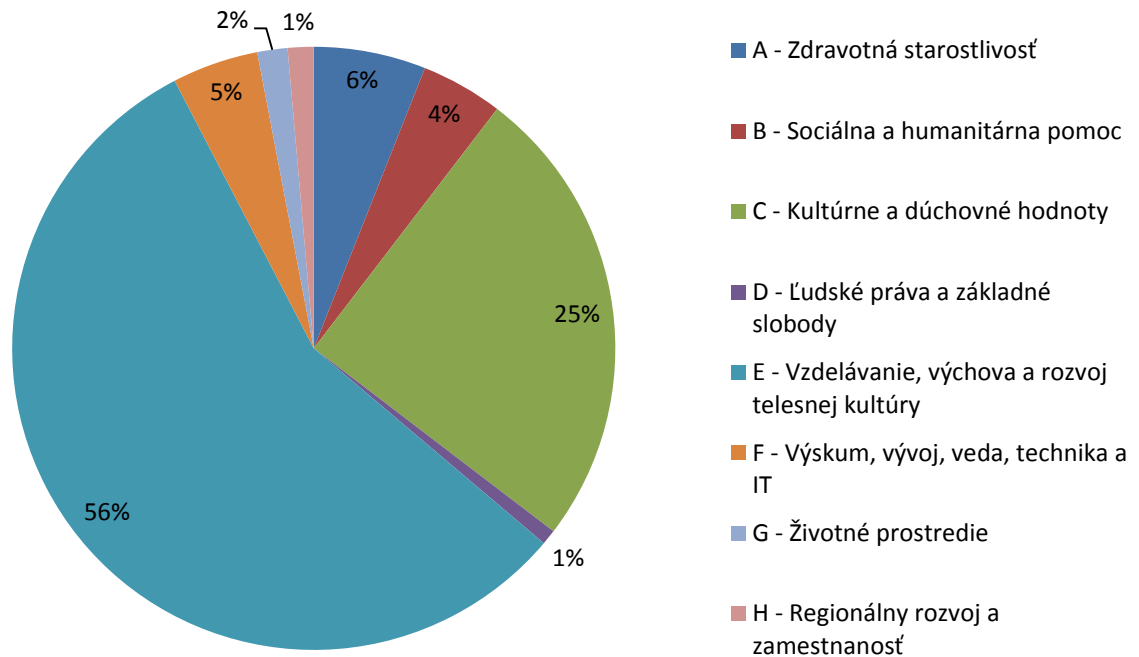
Príjemca dotácie	Účel	Suma v €
Staromestské divadlo Petra Raševa	Realizácia projektu Imaginácie 2016	20000
Ekumenické spoločenstvo cirkví	Zabezpečenie aktivít v oblasti ekumenizmu a duchovného rozvoja	3469
Klub národnostných menšín	Kultúrno-spoločenská činnosť všetkých národnostných menšín združených v Klube	3000
SPOLU		23469

iii. Reprezentačné a propagačné účelové dotácie

Mesto je oprávnené použiť finančné prostriedky za účelom úhrady výdavkov na reprezentačné a propagačné účely, a to z hospodárskych, pracovných a spoločenských dôvodov. Výdavky na reprezentačné a propagačné účely môžu byť použité na propagáciu a reklamu, ktorá bezprostredne súvisí s činnosťou mesta, ako aj na reprezentáciu a šírenie dobrého mena mesta na území Slovenskej republiky i v zahraničí

Na obrázku 18, je znázornený percentuálny pomer toku dotácií do ôsmich dotačných programov mesta Košice podľa VZN č. 76 na reprezentačné a propagačné účely mesta Košice v roku 2016. V roku 2016 sa celková výška týchto finančných prostriedkov dostala na úroveň 43,250 €. Údaje boli získane analýzou dokumentu „Dotácie 2016“, ktorý je súčasťou Záverečného účtu mesta Košice v roku 2016.

Reprezentačné a propagačné účelové dotácie 2016



Obrázok 18. Prehľad dotácií na reprezentačné a propagačné účely Košíc v roku 2016
(Záverečný účet, 2016) – vlastná tvorba

4.6.3 Sumarizácia výdavkov v oblasti športu a rekreácie

Pred samotným porovnávaním výdavkov mesta s výdavkami iných miest je poskytnutý sumarizovaný pohľad financovania športu a rekreácie mestom Košice v roku 2016. Údaje sú k dispozícii v tabuľke 12.

Tabuľka 12. Sumarizovaný pohľad financovania športu a rekreácie mestom v roku 2016
- vlastná tvorba

Ukazovateľ	Rok 2016
Výdavky mesta	152 970 739 €
Výdavky mesta na šport	6 821 775 €
Podiel výdavkov na šport z výdavkov mesta	4,5%
Výdavky na šport v prepočte na 1 obyvateľa mesta	29 €
Delenie výdavkov na šport:	
Inštitucionálna podpora (IP)	5 415 211 €
Podiel IP z výdavkov na šport	79%
Podiel IP v prepočte na 1 obyvateľa mesta	23 €
Neinštitucionálna podpora (NIP)	1 406 564 €
Podiel NIP z výdavkov na šport	21%
Podiel NIP v prepočte na 1 obyvateľa mesta	6 €
Delenie NIP:	
Grantová podpora (GP)	405 000 €
Podiel z NIP	29%
Podiel NIP GP v prepočte na 1 obyvateľa mesta	2 €
Negrantová politika (NP)	1 001 564 €
Podiel z NIP	71%
Podiel NIP NP v prepočte na 1 obyvateľa mesta	4 €

4.7 Porovnávanie podpory športu s mestami v SR a ČR

Porovnávanie so slovenskými mestami

Pre účely získania prehľadu miery finančnej podpory športu slovenskými samosprávami sú v tejto práci porovnávané rôznorodé slovenské mestá, konkrétne Žilina, Trenčín, Poprad, Humenné, Nová Dubnica a Strážske. Výdavkové údaje mesta Nová Dubnica sú prebraté z práce Pištová (2016) a údaje ďalších miest sú prevzaté z výročných správ za rok 2016. Porovnávanie je zobrazené v tabuľke 13.

Tabuľka 13. Porovnanie výdavkov na šport slovenských miest v roku 2016

(Pištová, 2016. Záverečné účty miest, 2016) - vlastné spracovanie

Ukazovateľ	Počet obyvateľov	Výdavky mesta (EUR)	Výdavky na šport (EUR)	Podiel na šport (%)	Podiel na 1 obyvateľa
Košice	239 200	152 970 739	6 821 775	4,5%	29 €
Žilina	83 200	77 266 831	1 530 236	2,0%	18 €
Trenčín	54 900	38 007 147	2 059 111	5,4%	38 €
Poprad	50 400	34 756 409	1 838 157	5,3%	36 €
Humenné	34 500	20 229 642	498 618	2,5%	14 €
Nová Dubnica	11 400	4 068 938	143 600	3,5%	13 €
Strážske	4500	3 065 363	28 189	0,9%	6 €

Dáta v tabuľkách nám poukazujú na mieru podpory športu rôznorodých miest v Slovenskej republike. Mesto Košice sa umiestnilo v hornej polovici porovnávaných miest z pohľadu celkových výdavkov na šport.

Porovnávanie s českými mestami

Táto časť práce porovnáva mieru podporu mesta Košice s mestami v susednej Českej republike. Porovnávané mestá sú Olomouc, Mladá Boleslav, Český Těšín, Němčice nad Hánou, a Hodonín. Údaje ukazovateľov o týchto Českých mestách sú získané z práce autora Čajku (2017), spracované a upravené autorom tejto práce do tabuliek 14 a 15. Finančné údaje českých

samospráv v tabuľkách boli konvertované z CZK do EUR kurzom Národnej Banky Slovenska (NBS) z dňa 31.12.2016.

Tabuľka 14. Vybrané ukazovatele samospráv vo vzťahu k výdavkom na šport
(Čajka, 2017) – upravené autorom

Ukazovateľ	Počet obyvateľov	Výdavky mesta (EUR)	Výdavky na šport (v EUR)	Podiel na šport (%)
Košice	239 200	152 970 739	6 821 775	4,5%
Olomouc	101 100	83 360 206	4 283 812	5,1%
Mladá Boleslav	40 600	41 177 477	4 014 023	9,7%
Český Těšín	25 100	24 825 130	3 015 089	12,1%
Hodonín	24 800	15 086 467	1 235 424	8,2%
Němčice n.Hanou	2 100	3 660 017	125 177	3,4%

Tabuľka 15. Priemerná (zaokrúhlená) výška podpory samospráv v prepočte na 1 obyvateľa
(Čajka, 2017) – upravené autorom

Ukazovateľ (€ / občan)	Košice	Olomouc	Mladá Boleslav	Český Těšín	Němčice/ n. Hanou	Hodonín
Výdavky na šport na 1 obyvateľa	29 €	28 €	76 €	22 €	26 €	45 €
Delenie výdavkov na šport:						
IP	23 €	22 €	24 €	18 €	20 €	32 €
NIP	6 €	6 €	52 €	4 €	6 €	13 €
Delenie NIP:						
Grantová podpora (GP)	2 €	3 €	52 €	0 €	2 €	6 €
Negrantová politika (NP)	4 €	3 €	0 €	4 €	4 €	7 €

Dáta v tabuľkách 14 a 15 nám poukazujú na mieru podpory športu rôznorodých miest v Českej republike. Mesto Košice sa umiestnilo pod priemerom (priemer 39€) miest z pohľadu celkových výdavkov na šport.

4.8 Návrh programového financovania športu a grantového systému v športe

Slovenská verejnosť je limitovaná vlastnou odbornou literatúrou v oblasti financovania športu a rekreácie, vyhodnocovania grantovej podpory a grantových systémov. V susednej Českej republike sú na tom lepšie, keďže majú k dispozícii viac odborných zdrojov z tejto problematiky, kde sú popísané presné postupy k vyhodnocovaniu výdavkových programov. Konkrétne sa touto problematikou zaoberajú českí autori Dohnal (2007), Hobza (2009), Novotný (2009) Hodaň (2010) a ďalší, ktorí vo svojich odborných publikáciách mapujú súčasnú situáciu a ponúkajú efektívne, modelové riešenia. Čo sa týka aplikácie týchto postupov hodnotenia do praxe je dôležité aby si samospráva vybrala správnu metódu nákladovo-úžitkovej analýzy, ktorá najlepšie vyhovuje kriteriálnemu hodnoteniu úžitku vybranej, špecifickej činnosti, resp. verejnej potrebe občanov. Samosprávy majú ťažkosti vybrať správnu metódu nákladovo-úžitkovej analýzy z dôvodov širokej ponuky metód a ich časovej náročnosti, prácnosti a komplexnosti. Vo výsledku sa preto mnoho samospráv rozhodne zotrvať pri jednoduchom, neparametrickom posudzovaní grantov, ich hodnotenia a následnej kontroly.

V meste Košice existuje grantový systém financovania športu z fondu mládežníckeho športu a fondu športových akcií. Tento systém je založený na kriteriálnom posudzovaní a bodovacej škále. Avšak, nevýhodou súčasného vyhodnocovania je absencia váh jednotlivých kritérií, ktoré signifikantne prispievajú k efektívnejšiemu a objektívnejšiemu hodnoteniu úžitku predložených grantov.

Z hľadiska zefektívnenia rozhodovacieho procesu a vyhodnotení grantov a pre účely tejto práce navrhujem mestu začať využívať metódu CUA (Cost utility analysis) v modifikovanej podobe metódy multi-kriteriálnej analýzy MCA (Multi-criteria analysis). V oblasti telesnej kultúry túto metódu podrobne popisujú autori Hobza a Dohnal (2009) a Hodaň a Hobza (2010). Na základe týchto autorov a ich publikácií, je vyhotovená prípadová štúdia nižšie. Výhody využívania tejto metódy spočívajú v jej jednoduchosti, širokej aplikovateľnosti

a multikriteriálnosti pri hodnotení úžitkov a nákladov grantov a výdavkových programov v oblasti telesnej kultúry. Ďalšia výhoda tejto metódy s porovnaním so súčasnou metodikou mesta je priradzovanie váhy každého kritéria pri konečnom hodnotení.

Prípadová štúdia Vladimíra Hobzy (Kloboučková, S., Ondráčková, A. & Vaníček, J.,2016)

Cieľom tejto prípadovej štúdie je ukázať metodický postup, stanovenie kritérií a postup hodnotenia úžitku preložených grantov pomocou metód CUA a MCA ako to uvádza Transparency International Česká Republika vo svojej správe z roku 2016 podľa ekonomického odborníka doc. Ing. Vladimíra Hobzu, Ph.D. Prípadová štúdia poukazuje, že takýto spôsob financovania grantového programu na základe metódy CUA je veľmi efektívny, objektívny a podporuje športové akcie, ktoré dosiahnu najvyššie hodnotenia relatívneho úžitku v rámci stanovených kritérií a váh.

Mesto Košice vyhlási grantový program „Šport pre všetkých“ na podporu športu a rekreácie s cieľom zapojiť vysoký počet obyvateľov, zlepšiť ich zdravie a sociálnu interakciu pomocou pohybových akcií. Finančné prostriedky pre tieto účely vyhradí 28,000 €. Limit na grant nesmie prekročiť viac ako 14,000 €.

Metodický postup:

Na základe týchto parametrov grantového programu sa vytvorí expertná komisia (odborníci zo zdravotníctva, školstva, sociológie, atď) a tá stanoví konkrétne kritéria, pomocou ktorých sa bude hodnotiť úžitok predložených grantov. Komisia sa rozhodne pre použitie metódy CUA v kombinácii s MCA, ktorá z nákladovo-úžitkových metód je najviac vyhovujúca. V ďalšom kroku komisia doplní vstupné hodnoty grantov do tabuľky a vypočíta sa celkový úžitok predložených grantov. Posledný krok komisie je stanovenie konečného poradia grantov.

Stanovenie kritérií:

Expertná komisia navrhne a schváli kritéria a následne im priradí percentuálnu váhu (od 0 do 100%). Pre zdravotno-sociálny aspekt grantového programu je stanovená celková váha v hodnote 60%. Tento aspekt, resp. celok a jeho celková váha sa delí do nasledujúcich kritérií:

A) Zdravotný efekt → váha 30%.

- B) Kognitívny efekt → váha 5%.
- C) Sociálny efekt → váha 15%.
- D) Trvalá udržateľnosť (obnoviteľnosť, pravidelnosť programu) → váha 10%.

Z aspektu ekonomickej efektívnosti vynaložených prostriedkov je stanovená celková váha v hodnote 40%. Tento celok a jeho celková váha sa delí do nasledujúcich kritérií:

- E) Požadované náklady na grant → váha 12%.
- F) Náklady na 1 účastníka akcie → váha 5%.
- G) Počet aktívnych športovcov (neprofesionálov na akcii) → váha 15%.
- H) Počet aktívne športujúcich vybraných skupín (mládež, seniori, hendikepovaní, atď.) → váha 8%.

Postup pre vyhodnotenie úžitku predložených grantov:

Ďalšou úlohou komisie je posúdiť 6 predložených grantov, ktoré sú uvedené v tabuľke 16. V tabuľke sú uvedené iba granty nepresahujúce sumu 14,000 €.

Tabuľka 16. Zoznam predložených grantov v grantovom programe „Šport pre všetkých“

Názov grantu	Poradové číslo grantu	Náklady na grant (E) v eurách
Vytrvalostný 10km beh	G1	14,000
Nočný beh v parku	G2	10,000
Bedmintonový turnaj „lokálnych klubov“	G3	2,000
Klub turistiky – spoznávanie okolia pešo	G4	2,000
„Detský letný tábor“ v srdci prírody	G5	12,000
Salsa klub – tance pre seniorov	G6	1,400

Komisionálne vyhodnotenie prebieha trojfázovo a to nasledovne:

- i.) Vyhodnotenie kritérií zdravotno-sociálneho aspektu a výpočet relevantného úžitku (podľa tabuľky 17).
- ii.) Vyhodnotenie kritérií aspektu ekonomickej efektívnosti a výpočet relevantného úžitku.
- iii.) Výpočet celkového relevantného úžitku a určenie poradia grantov.

Tabuľka 17. Ordinálna bodovacia škála zdravotno-sociálneho aspektu grantu (Ochrana, 2005)

Body	Slovné hodnotenie pridelených bodov, splnenie kritéria
1	Kritérium nie je vôbec splnené
2	Kritérium nie je takmer vôbec splnené
3	Kritérium je splnené minimálne
4	Kritérium je splnené takmer priemerne
5	Kritérium je splnené približne priemerne
6	Kritérium je splnené mierne priemerne
7	Kritérium je splnené dosť vysoko
8	Kritérium je splnené mimoriadne vysoko
9	Kritérium je splnené takmer úplne
10	Kritérium je splnené úplne dokonale

Ad i.)

Dosadením bodov do tabuľky 18 získame čiastočné vyhodnotenie zdravotno-sociálnej oblasti.

Tabuľka 18. Hodnotenie grantov prostredníctvom ordinálnej bodovacej škály

Názov grantu	Poradové číslo grantu	(A)	(B)	(C)	(D)
Vytrvalostný 10km beh	G1	4	6	3	4
Nočný beh v parku	G2	8	7	6	10
Bedmintonový turnaj „lokálnych klubov“	G3	6	4	7	5
Klub turistiky – spoznávanie okolia pešo	G4	7	3	9	8
„Detský letný tábor“ v srdci prírody	G5	5	8	5	9
Salsa klub – tance pre seniorov	G6	9	5	8	7

V nasledujúcom kroku sa vypočíta relatívny úžitok v tejto oblasti prostredníctvom normalizovaných hodnôt podľa autora Ochrana (2005). Tieto hodnoty sú stanovené tak, že najlepší výsledok, resp. bodovanie jednotlivého grantu v stĺpci sa rovná jedna a všetky ostatné, nižšie hodnoty sú stanovené podielom k tejto maximálnej hodnoty. Tieto normalizované hodnoty sú v nasledujúcom kroku násobené váhou daného kritéria. Takto sa vypočíta hodnota pre každé kritérium a spočíta sa dokopy pre jednotlivý, predložený grant ako je to uvedené v tabuľke 19.

Tabuľka 19. Vyhodnotenie relatívneho úžitku grantov zo zdravotno-sociálneho aspektu

Názov grantu	Číslo grantu	(A) 30 %	(B) 5%	(C) 15%	(D) 10%	Relatívny úžitok
Vytrvalostný 10km beh	G1	(4/9) . 0,3	(6/8) . 0,05	(3/9) . 0,15	(4/10) . 0,1	0,25
Nočný beh v parku	G2	(8/9) . 0,3	(7/8) . 0,05	(6/9) . 0,15	(10/10) . 0,1	0,51
Bedmintonový turnaj „lokálnych klubov“	G3	(6/9) . 0,3	(4/8) . 0,05	(7/9) . 0,15	(5/10) . 0,1	0,39
Klub turistiky – spoznávanie okolia pešo	G4	(7/9) . 0,3	(3/8) . 0,05	(9/9) . 0,15	(8/10) . 0,1	0,48
„Detský letný tábor“ v srdci prírody	G5	(5/9) . 0,3	(8/8) . 0,05	(5/9) . 0,15	(9/10) . 0,1	0,39
Salsa klub – tance pre seniorov	G6	(9/9) . 0,3	(5/8) . 0,05	(8/9) . 0,15	(7/10) . 0,1	0,53

Ad ii.)

V oblasti hodnotenia ekonomickej efektívnosti sa postupuje podobne. Ako prvé sa zapíšu do tabuľky hodnoty pre každé kritérium, ktoré povinne uvádzajú predkladatelia jednotlivých grantov v ich návrhoch. Príklad uvedený v tabuľke 20.

Tabuľka 20. Vstupné hodnoty grantov z ekonomického aspektu podľa predkladateľov grantov

Názov grantu	Číslo grantu	(E) €	(F) €	(G) osoby	(H) osoby
Vytrvalostný 10km beh	G1	14,000	44	320	50
Nočný beh v parku	G2	10,000	59	85 x 2 = 170	30
Bedmintonový turnaj „lokálnych klubov“	G3	2,000	16	32 x 4 = 128	60
Klub turistiky – spoznávanie okolia pešo	G4	2,000	7	50 x 6 = 300	200
„Detský letný tábor“ v srdci prírody	G5	12,000	34	35 x 10 = 350	350
Salsa klub – tance pre seniorov	G6	1,400	5	30 x 9 = 270	270

Rovnakým spôsobom vyhodnocujeme ekonomickú efektívnosť v tabuľke 21.

Tabuľka 21. Vyhodnotenie relatívneho úžitku grantov z ekonomicky efektívneho aspektu

Názov grantu	Číslo grantu	(E) 12%	(F) 5%	(G) 15%	(H) 8%	Relatívny úžitok
Vytrvalostný 10km beh	G1	0,1 . 0,12	0,12 . 0,05	0,91 . 0,15	0,14 . 0,08	0,17
Nočný beh v parku	G2	0,14 . 0,12	0,09 . 0,05	0,49 . 0,15	0,09 . 0,08	0,11
Bedmintonový turnaj „lokálnych klubov“	G3	0,7 . .0,12	0,33 . 0,05	0,37 . 0,15	0,17 . 0,08	0,17
Klub turistiky – spoznávanie okolia pešo	G4	0,7 . 0,12	0,78 . 0,05	0,86 . 0,15	0,57 . 0,08	0,30
„Detský letný tábor“ v srdci prírody	G5	0,12 . 0,12	0,15 . 0,05	1,0 . 0,15	1,0 . 0,08	0,25
Salsa klub – tance pre seniorov	G6	1,0 . 0,12	1,0 . 0,05	0,77 . 0,15	0,77 . 0,08	0,35

Ad iii.)

Posledná fáza v komisionálnom hodnotení predložených grantov je súčet relatívneho úžitku grantov z oboch oblastí (zdravotno-sociálna a ekonomická) a určenie ich poradia. Keďže mesto pridelo čiastku 28,000 € do tohto grantového programu, z tabuľky 22 je evidentné, že predložený grant G3 na poslednom mieste nedostane žiadny finančný príspevok.

Tabuľka 22. Celkové hodnotenie relatívneho úžitku grantov

Názov grantu	G#	Celkový relatívny úžitok grantu	Poradie	Celková suma vynaložených prostriedkov na program
Salsa klub – tance pre seniorov	G6	0,88	1	1,400
Klub turistiky – spoznávanie okolia pešo	G4	0,78	2	3,400
„Detský letný tábor“ v srdci prírody	G5	0,64	3	15,400
Nočný beh v parku	G2	0,62	4	25,400
Bedmintonový turnaj „lokálnych klubov“	G3	0,56	5	27,400
Vytrvalostný 10km beh	G1	0,42	6	41,400

5 Diskusia

Začiatok výsledkovej časti poskytuje prehľad o fundamentálnych, rozvojových dokumentoch v súvislosti so športom a rekreáciou. Na základe PRM 2015 – 2020 a Koncepcie športu 2015 – 2020 je viditeľné, že mesto má jasnú víziu, misiu a ciele v tejto oblasti.

Pri hodnotení plnenia jednotlivých bodov PRM 2015 – 2020, môžeme konštatovať, že v oblasti rozvoja športovej a oddychovej má infraštruktúry je situácia zmiešaná. Medzi najvyšší kapitálový výdavok v roku 2016 patril výdavok na rekonštrukciu legendárneho kúpaliska Červená Hviezda. Okrem iného mesto vykonalo finančné operácie na podporu projektov výstavby národného tenisového centra (NTC) a futbalového štadióna (KFA). Ďalej boli zrealizované rekonštrukcie atletických oválov a ihrísk pri základných školách, výstavba outdoorových a multifunkčných ihrísk, budovanie chodníkov a cyklochodníkov a iné investície. V rámci inštitucionálnej podpory sa dokopy sa jedná o sumu 5 415 211 € z celkových výdavkov v oblasti športu a rekreácie za daný rok.

Na druhej strane, sú v samospráve mestské športové objekty, ktoré sú v zlom technickom a nejasnom majetko-právnom stave ako je tomu v prípade Angels Aréne a Športovej multihale. Aj keď síce mesto poskytlo určitú čiastku na opravu kanalizácie a rozvodov budovy Good Angels aréna v tomto roku, všetky ostatné investície do opravy objektu hradí primárne dlhodobý správca objektu, veľmi úspešný slovenská a európsky súkromný basketbalový klub Good Angels. Pri takejto starej hale a zlom majetko-právnom vysporiadaný je súkromný klub v nevýhodnej a nazávidiacej pozícii. Je potrebné aby mesto zvažilo svoju politiku pri tomto objekte. Ďalej v prípade technického a vizuálneho stavu Športovej multihaly v správe mestského podniku BPMK s.r.o. a na základe trendu vyspelých, západných štátov, by krajské, štatutárne mesto so štvrt miliónom obyvateľov malo mať k dispozícii pre svojich občanov modernú, multifunkčnú športovú halu pre využitie viacerými športovými odvetvami. Suma sumárom, mesto je na celkom dobrej ceste k dosiahnutiu vytýčeného cieľa „dobudovania, udržiavania a sprístupnenia infraštruktúry pre šport a oddych“, avšak malo by sa zamerať aj na svoje staré športové objekty prehodnotením ich financovania, prípadne nových investícií v budúcich rozpočtoch.

Pri hodnotení programového bodu „skvalitňovanie a rozširovanie ponuky podujatí a udalostí“ v rámci PRM 2015 – 2020, je celkom objektívne konštatovať splnenie tohto cieľu v roku 2016. Mesto zorganizovalo mnoho vlastných športových a rekreačných podujatí a pre tieto účely minulo 45 608 € zo svojho rozpočtu. Ďalší signifikantný výdavok bol vo výške 328 609 € na podporu kampane „Európske mesto športu“.

Z hľadiska hodnotenia dokumentu „Konceptia športu“ by bolo vhodné zosumarizovať si hlavné body koncepcie. Je evidentné, že mesto má primárny záujem na podporu mládežníckeho športu. Medzi ďalšie priority koncepcie patria rozšírenie pohybovej aktivity obyvateľov a podpory športu pre všetkých s dopadom na zníženie nákladov na zdravotnú starostlivosť. Medzi ďalšie priority patrí boj proti negatívnym javom v športe a transparentné a efektívne financovanie športu.

Za rok 2016, z celkových výdavkov fondu mládežníckeho športu v prepočte na 1 mládežníckeho športovca bola podpora mestom vo výške 77€. Na podporu mládežníckeho športu mesto minulo v roku 2016 finančné prostriedky vo výške 375,000 € formou grantovej podpory a 300,000 € na podporu mládežníckeho futbalu formou negrantovej politiky. Z objektívneho hľadiska by malo mesto prehodnotiť či bude dotovať iba futbalovú mládež alebo aj iné mládežnícke, kolektívne športy, ktoré majú dlhú tradíciu v meste. Príkladom takýchto športov sú hokej, basketbal, hádzaná alebo vodné pólo. Odporúčanie je eliminovať negrantovú politiku v najvyššej miere a zahrnúť tieto financie do existujúceho alebo vytvoriť nový grantový program, ktorý by slúžil týmto účelom.

Pri hodnotení ďalšieho prioritného bodu koncepcie, konkrétne podpory pohybových aktivít a športu pre všetkých, na základe vykonanej analýzy vidíme priaznivú podporu mestom. Mesto vytvorilo samostatný fond na podporu športových akcií. V roku 2016 takto bolo prerozdelených 240,000 € formou grantovej podpory na realizáciu mnohých akcií, lokálneho ale aj medzinárodného charakteru. Medzi ďalšie výdavky na podporu športovo-rekreačných aktivít nájdeme výdavky v hodnote viac ako 27, 000 € udelené priamo primátorom a výdavky prerozdelené negrantovou politikou z reprezentačného fondu mesta. Aj keď tieto dotácie boli omnoho nižšie v porovnaní s grantmi z fondu športových aktivít, odporúčanie tejto práce je opäť redukovať negrantovú politiku a prerozdeľovať financie formou grantov s kritériami.

Boj proti negatívnym javom v športe v zmysle boja proti vandalizmu, doping, ochrany zdravia fanúšikov a športovcov je ďalším z vytýčených cieľov koncepcie športu. V roku 2016 analýza záverečného účtu a rozpočtu mesta poodhalila iba jednu takúto položku. Jedná sa o výdavky v hodnote 94 379 € spojené s čistením sídliskového jazera, ktorý má športovo-rekreačný význam pre občanov mesta. Avšak, tento bod koncepcie sa môže považovať externalitným (pozitívnym) výstupom všetkých priamych ekonomických činností v oblasti podpory športu a rekreácie a vzdelávania občanov. Skúmanie a hodnotenie nebolo účelom tejto diplomovej práce.

Posledný hlavný bod koncepcie športu sa venuje problematike transparentného a efektívneho financovania športu. Tento cieľ bol aj cieľom tejto diplomovej práce. Po dôkladnej analýze v oblasti financovania sú poznatky nasledovné:

Hlavný rozpočtový program pre šport a rekreáciu v roku 2016 bol program 2 „mesto kultúry a športu“. Avšak ďalšie výdavky v tejto oblasti boli identifikované v ďalších piatich programoch a vo finančných operáciách mesta. Je to zbytočne predimenzované a nejasné v niektorých prípadoch. Ďalší dôležitý poznatok prameniáci z analýzy je netransparentné jednanie a majetko-právne vysporiadanie športových objektoch patriacich mestu, avšak pod správou iných subjektov, či už mestských alebo súkromných. Je obťažné a časovo náročné dopátrať sa k informáciám. Referent športu mesta Košice má prehľad primárne iba o grantových programoch, keďže je to jeho hlavná náplň. Čo sa týka vlastných športových objektov a inštitucionálnej podpory, tak nájdenie, že majetko-právne oddelenie magistrátu meste Košice, konkrétne referencia evidencie majetku vôbec nemá prehľad o tom, ktoré sú športové objekty mesta a ich finančné údaje je neprijateľné. S ohľadom na nejasné majetkové a právne vysporiadanie objektov, vysokú mieru negrantovej politiky a roztrúsené výdavky vo viacerých rozpočtových programov, čo eventuálne spôsobuje náročnejšie zbieranie a triedenie dát, tak celkové hodnotenie transparentnosti financovania športu je na nízkej až strednej úrovni.

Z pohľadu efektívnosti financovania športu a rekreácie mestom Košice je možné polemizovať. Až 79% z celkových výdavkov na šport tvorí inštitucionálna podpora. Najobjemnejšie výdavky boli spojené s rekonštrukciou a modernizáciou areálu kúpaliska Červená Hviezda v sume 3 444 548 €. Kúpalisko má svoje využitie iba v letných mesiacoch. Za rok 2016 vykazovalo stratu 47 677 €. V meste je spolu viac ako 140 klubov a oddielov vo viac

ako 55 druhov športu. Podľa môjho názoru táto investícia bola nevýhodná z dôvodu limitovaného času užívania kúpaliska a realizovateľnosti úzkeho profilu športov. Na druhej strane je v meste stará športová multi-hala, ktorá je v zlom stave a neatraktívna pre šport. Ak by mesto zainvestovalo do projektu vybudovania novej multi-funkčnej haly, mesto by pokrylo širokú škálu športových odvetí s využiteľnosťou celoročne.

Pri pohľade na neinštitucionálnu podporu v podiele 21% z celkových výdavkov na šport, vidíme v rámci týchto výdavkov vysokú mieru negrantovej politiky (71%) v porovnaní s grantovou podporou (29%). To znamená, že mestské zastupiteľstvo a primátor, ich subjektívne rozhodnutia majú väčší podiel na prerozdeľovaní finančných prostriedkov do športu ako je tomu na základe grantovej podpory, založenej na objektívnych kritériách. Takéto financovanie nie je efektívne z dlhodobého hľadiska, a je potrebné zmeniť pomer prerozdeľovania financií, v prospech grantovej podpory. Okrem iného, aj grantovú podporu navrhujem pozmeniť podľa návrhu v kapitole 4.6. Týmto spôsobom je udeľovanie grantov ešte objektívnejšie.

6 Záver

Mesto Košice získalo v roku 2016 prestížne ocenenie „Najlepšie Európske Mesto Športu“ spomedzi konkurencie 19-tich miest. Financie boli samozrejme jedným z dôležitých elementov pre zisk tohto ocenenia a pre správne fungovanie samosprávy v oblasti telesnej kultúry. Z tohto dôvodu bola táto práca zaujímavá pre odborné publikum a pre retrospektívne posúdenie či toto ocenenie bolo odôvodnené aj správnym finančným modelom a politikou v tejto oblasti.

Hlavným cieľom práce bolo navrhnúť efektívny spôsob rozdelenia a financovania dotácií pre podporu športu a rekreácie. Analýza financovania odhalila, že súčasný mechanizmus pri niektorých grantových programoch mesta je postavený na kritériách, bodovacej škále a koeficientoch pri niektorých kritériách. Príkladom toho je grantový program na podporu športu na základe koncepcie športu. Avšak, nevýhodou súčasného vyhodnocovania grantov je absencia váh jednotlivých kritérií. Ak sú váhy kritérií prítomne, tak v praxi vidíme, že signifikantne prispievajú k efektívnejšiemu a objektívnejšiemu hodnoteniu úžitku predložených grantov. Na základe tejto obzervácie súčasného vyhodnocovania grantov, bolo navrhnuté mestu Košice používanie metódy nákladovo-úžitkovej analýzy CUA, konkrétne jej modifikovanej verzii multi-kritériálnej analýzy MCA.

Okrem iného, pri porovnávaní financovania športu a rekreácie v Košiciach s inými českými a slovenskými mestami sa ukázalo, že mesto Košice, síce najlepšie Európske mesto športu 2016, vo finančných ukazovateľoch nedominovalo. Na Slovensku ho predbehli mestá, ktoré sú počtom obyvateľov o dosť menšie. Priemer výdavkov na šport v prepočte na jedného obyvateľa u analyzovaných slovenských mestách (7 miest vrátane Košíc) bol na úrovni 22 €. Mesto Košice prispievalo v roku 2016 o 7 € viac ako je priemer. V Českej republike bol priemer výdavkov na šport v prepočte na jedného obyvateľa v 5 mestách o niečo lepší, pohyboval sa na úrovni 40 €. V tomto ohľade by Košice boli pod priemerom českých miest vo výške 11 €.

Pre účely ďalšieho porovnávania a vyhodnocovania najlepších európskych miest športu by bolo zaujímavé získať podrobnejšie údaje o ich financovaní športu a rekreácie. Tieto údaje o iných európskych mestách sa nepodarilo nájsť na oficiálnej internetovej stránke organizátora tohto projektu „Aces Europe“. Konkrétne, by bolo zaujímavé získať prehľad o podiele inštitucionálnej a neinštitucionálnej podpore Európskych športových miest a taktiež získať

prehľad o hodnotiacich kritériách a metodikách pri udeľovaní grantov. Pri grantovej podpore by sa mohli by sa určiť používanie štandardných metód nákladovo-úžitkových analýz ako CUA a MCA. Taktiež, by sa mohli určiť rozmedzia podielu inštitucionálnej a neinštitucionálnej podpory, resp. hranice, ktoré by mali určitú váhu dôležitosti pri vyhodnocovaní najlepšieho Európskeho mesta. Týmto spôsobom by bolo hodnotenie miest s titulom „Európske mesto športu“ objektívnejšie a zároveň by boli participujúce mesta viac motivované mať transparentné a efektívne financovanie športu a rekreácie.

Z výsledkov vyplývajú aj ďalšie dôležité odporúčanie pre mesto Košice. Jedná sa o vytvorenie jednej, strešnej organizácie (napr. príspevková organizácia), ktorá bude ako jediná v meste evidovať všetky športové objekty mesta, spravovať ich hospodárenie, majetko-právne záležitosti a riadiť ich efektívne a transparentne. Každá investícia do nových a existujúcich športových objektov by mala predchádzať prípadovej štúdií a analyzovať dopad na výdavky mesta v budúcich rozpočtových obdobiach.

Došli sme k záveru diplomovej práce a dosiahnutie jej cieľov môžeme uzavrieť v troch bodoch. V oblasti zefektívnenia spôsobu rozdelenia a financovania dotácií pre podporu športu a rekreácie by sa mesto Košice malo na:

- a) zníženie ngrantovej politiky v prospech zvyšovania grantovej podpory,
- b) vytváranie nových grantových programov v súlade s Koncepciou športu a PRM so zameraním sa viac na šport pre všetkých,
- c) používanie metódy CUA, konkrétne jej modifikáciu MCA (ako je to v návrhovej časti 4.8) pri vyhodnocovaní grantových programov.

7 Referenčný zoznam

- Allen, R. & Tomassi, D. (2001). *Managing Public Expenditure*. Paris: SIGMA OECD.
- Ághová, L., et al. (1993). *Hygiena*. Martin: Osveta.
- Beličková, K. et al. (2010). *Rozpočtová teória, politika a prax*. Bratislava: Iura Edition.
- Buková, A., Brtková, M., Feč, K., Pullmanová-Švedová, M. & Uher, I. (2013). *Šport a Rekreačia*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.
- Czudek, J. (2013). *Analýza financování sportu a rekreace ve městě Český Těšín*. Diplomová práce, Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc.
- Čajka, O. (2018). *Poslání organizace TEZA Hodonín v regionu Slovácko*. Diplomová práce, Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc.
- Dobry, L. (1998). Struktura zdravotně orientované zdatnosti. *Tělesná výchova a sport mládeže*, 64 (2), 2-6.
- Foster, W.V. (1996) *Nový začiatok*. Martin: Advent Orion.
- Hajšová, M. & Kútik, J. (2009). *Ekonomika a manažment samosprávy*. Trenčín: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne.
- Hartl, P. & Hartlová, H. (2000). *Psychologický slovník*. Praha: Portál.
- Hobza, V. (2014). *Aplikovaná ekonomie sportu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Hobza, V., Rektořík, J., Dohnal, T., & Skoumal, J. (2006). *Základy Ekonomie Sportu*. Praha: Ekopress.
- Hobza, V., Vašíčková, J. & Skoumal, J. (2012). *Grantová podpora v managementu sportovní infrastruktury municipalit*. Ekonomika a management. Retrieved 20.1.2013 from the Word Wide Web: <http://www.ekonomikaamanagement.cz/cz/clanek-grantovapodpora-v-managementu-sportovni-infrastruktury-municipalit.html>
- Chenoweth, D. H.(1998). *Worksite Health Promotion*. Champaign, IL: Human Kinetics.

- Kloboučková, S., Ondráčková, A. & Vaníček, J. (2016). *Financování sportu statutárními městy a kraji* [Odborná štúdia]. Praha: Transparency International ČR. Retrieved 16.4.2018 from World Wide Web: <https://www.olympic.cz/upload/files/financovani-sportu-statutarnimi-mesty-a-kraji-2016.pdf>
- Kraus, R. (1978). *Recreation and Leisure in Modern Society*. Santa Monica, CA: Good Year.
- Latochová, K. (2013). *Dotace do sportu a rekreace města třince v letech 2009-2012*. Diplomová práce, Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc.
- Laurincová, M. (2011). *Programové rozpočtovanie vybranej územnej samosprávy*. Diplomová práce, Bankovní institut vysoká škola Praha, Katedra financí a účetnictva, Banská Bystrica.
- Liba, J., Buková, A. (2012). *Pohyb a zdravie*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.
- Lukelová, J. (2013). *Analýza dotační podpory města Prostějova se zaměřením na sport a rekreaci*. Diplomová práce, Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc.
- Mesto Humenné. (2016). *Závěrečný účet mesta Humenné*. Retrieved 14.4.2018 from World Wide Web: <https://www.humenne.sk/Aktuality-a-oznamy/ZAVERECNY-UCET-MESTA-HUMENNE-ZA-ROK-2016-navrh/>
- Mesto Košice. (2018). *DAMKO kritéria poskytovanie finančných prostriedkov 2016*. Retrieved 16.2.2018 from World Wide Web: http://www.kosice.sk/static/prilohy/damko-vyzva/DAMKO_vyzva2016_formular.pdf
- Mesto Košice. (2018). Charakteristika mesta. Retrieved 7.1.2018 from World Wide Web: https://www.kosice.sk/clanok.php?sekcia=vseobecne_info
- Mesto Košice. (2018). *Komisie Mestského zastupiteľstva v Košiciach*. Retrieved 16.2.2018 from World Wide Web: https://www.kosice.sk/clanok.php?file=gov_2014-2018_komisieMZ.htm
- Mesto Košice. (2018). *Kritéria na poskytovanie finančných prostriedkov 2016*. Retrieved 16.2.2018 from World Wide Web: http://www.emskosice.sk/files/dotacie/dotacie_sport_2017/kriteria_kedotacie2016.pdf

- Mesto Košice. (2016). *Program rozvoja mesta Košice 2015-2020 s výhľadom do roku 2025*. Retrieved 14.4.2018 from World Wide Web: http://www.kosice.sk/static/prilohy/prm/Program_rozvoja_mesta_Kosice_2015-2020.pdf
- Mesto Košice. (2016). *Výročná správa konsolidovaného celku mesta Košice*. Retrieved 14.4.2018 from World Wide Web: https://www.kosice.sk/static/prilohy/Vyroчна_sprava_2016_Kosice_spojena.pdf
- Mesto Košice. (2016). *Záverečný účet mesta Košice*. Retrieved 14.4.2018 from World Wide Web: https://www.kosice.sk/clanok.php?file=gov_rozpocet.html
- Mesto Poprad. (2016). *Záverečný účet mesta Poprad*. Retrieved 14.4.2018 from World Wide Web: https://www.poprad.sk/download_file_f.php?id=846606
- Mesto Strážske. (2016). *Záverečný účet mesta Strážske*. Retrieved 14.4.2018 from World Wide Web: http://www.strazske.sk/sk/DATA/upload/zaverecny%20ucet/zaverecny_ucet_2016.pdf
- Mesto Trenčín. (2016). *Záverečný účet mesta Trenčín*. Retrieved 14.4.2018 from World Wide Web: http://www.trencin.sk/tmp/asset_cache/link/0000326136/Hodnotiaca%20spr%20E1va%20k%2031.12.2016.pdf
- Mesto Žilina. (2016). *Rozpočet mesta Košice*. Retrieved 14.4.2018 from World Wide Web: http://www.zilina.sk/dokumenty/RozpocetMesta_20170301085836.pdf
- Ministerstvo financií SR. (2018). *Slovník pojmov*. Retrieved 14.04.2018 from World Wide Web: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=3922>
- Novotný, J., Hobza, V., Novák, T., Chvojka, P. & Komínek, T. (2009). *Ekonomika sportu*. Praha: ISV.
- Ochrana, F. (2005). *Nákladově užitkové metody ve veřejném sektoru*. Praha: Ekopress.
- Peková, J. (2005). *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Praha: ASPI.

- Pišťová, B. (2016). *Riadenie, rozvoj a správa športovej infraštruktúry a športových aktivít miest Nová Dubnica a Dubnica nad Váhom*. Bakalárska práca. Univerzita Tomáše Bati, Ústav regionálneho rozvoje, verejnej správy a práva, Zlín.
- Rovný, I. (1998). Hygienické a zdravotné aspekty výživy obyvateľstva SR. *Výživa a zdravie*, 43(3), 49 – 54.
- Strečková, Y. & Malý, I. (1998). *Veřejná ekonomie pro školu I praxi*. Praha: Computer Press.
- Strečanský, B. (2017). Financovanie športu podľa zákona č. 440/2015 Z.z [Electronic version]. *E-Šport Inform*, 1/2017, 4-8. Retrieved 15.03.2018 from World Wide Web: http://www.sportcenter.sk/userfiles/file/Studovna/e-sportinform-201701_aktualizacia_1412.pdf
- Ústredný portál verejnej správy. (2018). *Verejný rozpočet*. Retrieved 14.04.2018 from World Wide Web: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_verejny-rozpocet/
- Vančo, L. & Gajdoš, M. (2012). *Koncepcia financovania športu v Slovenskej republike* [Analyticko-koncepčná štúdia]. Bratislava: KPMG SR. Retrieved 17.11.2017 from the World Wide Web: Varholáková, Š. (2013). *Financovanie územných samospráv v SR*. Diplomová práca, Bankovní institut vysoká škola Praha, Katedra financií a účtovníctva, Banská Bystrica.

Zoznam právnych noriem

Európska charta o športe (2001). Štrasburg. Rada Európy.

Zákon č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre.

Zákon č. 440/2015 Z.z. o športe.

Zákon č. 524/2010 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky.

Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Zákon č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite.

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Zákonv č.309/2014 Z.z. zmena zákona o podpore regionálneho rozvoja.

Zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky.

Uznesenie MZ č. 277/2015. Schválenie rozpočtu mesta. Košice.

Uznesenie MZ č. 375/2016. Fond mládežníckeho športu. Košice.

VZN č. 76 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Košice

Uznesenie MZ č. 90/2015. Koncepcia rozvoja športu v Košiciach na roky 2015 – 2020. Košice

Rokovanie MZ (2015). Program rozvoja mesta Košice na obdobie rokov 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025. Košice.

Zoznam obrázkov, tabuliek a prehľad skratiek

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1. Determinanty zdravia

Tabuľka 2. Funkcie a vlastností pohybovej aktivity

Tabuľka 3. Náklady a výnosy mestských športových objektov

Tabuľka 4. Konkrétne akcie z rozpočtu 2016

Tabuľka 5. Prehľad projektov 2016

Tabuľka 6. Prehľad prerozdelenia grantov z fondu mládežníckeho športu, rok 2016

Tabuľka 7. Dotácie z FMŠ v objeme viac ako 10,000 €

Tabuľka 8. Prehľad prerozdelenia grantov z fondu športových aktivít

Tabuľka 9. Počet žiadostí o dotácie na šport z Koncepcie rozvoju športu v roku 2016

Tabuľka 10: Negrantová politika mesta v roku 2016

Tabuľka 11. Podpora kultúry a duchovného rozvoja

Tabuľka 12. Sumarizovaný pohľad financovania športu a rekreácie mestom v roku 2016

Tabuľka 13. Porovnanie výdavkov na šport slovenských miest v roku 2016

Tabuľka 14. Vybrané ukazovatele samospráv vo vzťahu k výdavkom na šport

Tabuľka 15. Priemerná (zaokrúhlená) výška podpory samospráv v prepočte na 1 obyvateľa

Tabuľka 16. Zoznam predložených grantov v grantovom programe „Šport pre všetkých“

Tabuľka 17. Ordinálna bodovacia škála zdravotno-sociálneho aspektu grantu

Tabuľka 18. Hodnotenie grantov prostredníctvom ordinálnej bodovacej škály

Tabuľka 19. Vyhodnotenie relatívneho úžitku grantov zo zdravotno-sociálneho aspektu

Tabuľka 20. Vstupné hodnoty grantov z ekonomického aspektu podľa predkladateľov grantov

Tabuľka 21. Vyhodnotenie relatívneho úžitku grantov z ekonomický efektívneho aspektu

Tabuľka 22. Celkové hodnotenie relatívneho úžitku grantov

Zoznam obrázkov

Obrázok 1. Vzťah hospodárstva a telesnej kultúry

Obrázok 2. Model športového subjektu s interdisciplinárnymi väzbami

Obrázok 3. Vzťahy a väzby pozitívnych externalít

Obrázok 4. Viacdrojové financovanie telesnej kultúry

Obrázok 5. Financovanie športu na Slovensku podľa zákona č. o športe 440/2015 Z.z.

Obrázok 6. Členenie verejných príjmov

Obrázok 7. Organizačná štruktúra mesta Košice

Obrázok 8. Organizačná štruktúra mesta Košice – pokračovanie obr. 7

Obrázok 9. Mestská plaváreň

Obrázok 10. Kúpalisko Červená Hviezda

Obrázok 11. Angels Aréna

Obrázok 12. Športová multihala

Obrázok 13. Rozpočet mesta po poslednej zmene k 31.12.2016, sumy v eurách

Obrázok 14. Plnenie rozpočtu mesta 31.12.2016, sumy v eurách

Obrázok 15. Výdavky programového rozpočtu mesta k 31.12.2016, sumy v eurách

Obrázok 16. Súhrnný prehľad výdavkov podľa PR a FO

Obrázok 17: Dotácie udelené primátorom v roku 2016 (Záverečný účet 2016)

Obrázok 18. Prehľad dotácií na reprezentačné a propagačné účely Košíc v roku 2016

Prehľad skratiek

BPMK – Bytový podnik mesta Košice s.r.o.

CUA – Cost-utility analysis (nákladovo-úžitková analýza)

ČH – Červená Hviezda (kúpalisko)

ČR – Česká republika

FMŠ – Fond mládežníckeho športu
FO – Finančné operácie
FŠA – Fond športových aktivít.
GP – Grantová podpora
CHKO – Chránená krajinná oblasť
IP – Inštitucionálna podpora
MCA – Multi criteria analysis (multi-kriteriálna analýza)
MČ – Mestská časť
MF – Ministerstvo financií SR
MO – Ministerstvo obrany SR
MŠVVŠ – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
MV – Ministerstvo vnútra SR
MZ – Mestské zastupiteľstvo
NIP – Neinštitucionálna podpora
NP – Negrantová politika
Na.P – Národný park
PR – Programový rozpočet
PRM – Program rozvoja mesta
SR – Slovenská republika
ŠR – Štátny rozpočet
TEHO – Tepelné hospodárstvo Košice s.r.o.
VZN - Všeobecné záväzné nariadenie
Zz. – Zborník zákonov
Zb. – Zborník zákonov (používa sa ak bol zákon zapísaný pred rok 1993)

Prílohy

Príloha č. 1 - Usmernenie Magistrátu mesta Košíc k použitiu finančných prostriedkov z rozpočtu mesta ako dotácie na šport podľa Koncepcie rozvoja športu v roku 2016

Tlačivá na vyúčtovanie dotácií v roku 2016:

Príloha č. 2 – Tlačivo 01 – V: Fond Mládežníckeho Športu rok 2016

Príloha č. 3 – Tlačivo 02 – V: Fond Športových Športu rok 2016

Príloha č. 4 – Tlačivo A0 - Vyúčtovanie poskytnutých finančných prostriedkov z Fondov, rok 2016

Príloha č. 5 – Zoznam neúspešných žiadateľov v roku 2016 v grantovom programe na podporu športu

Príloha č. 1 - Usmernenie Magistrátu mesta Košíc k použitiu finančných prostriedkov z rozpočtu mesta ako dotácie na šport podľa Konceptie rozvoja športu v roku 2016

Prostriedky z rozpočtu mesta, poskytnuté ako dotácie na šport podľa Konceptie rozvoja športu v meste v zmysle platnej zmluvy (prípadne jej dodatkov), uzatvorenej na rok 2016 medzi Mestom Košice a príslušným právnym subjektom, môžu byť použité výlučne na účely uvedené v zmluve.

Ak sú v zmluve (vrátane jej dodatkov) stanovené rôzne účely s prislúchajúcou výškou finančných prostriedkov, je dodržanie výšky finančných prostriedkov podľa ich účelového určenia záväzná. Zmeny výšky finančných prostriedkov alebo ich účelového určenia v zmluvách (vrátane jej dodatkov) sa budú dať vykonať len výnimočne v odôvodnených prípadoch so súhlasom Mestského zastupiteľstva, resp. Mesta Košice. Každá zmena zmluvy a jej dodatkov (vrátane zmien napr. štatutárneho zástupcu, adresy, bankového spojenia) sa môže vykonať len dodatkom k zmluve. V tejto súvislosti Vás upozorňujeme na dôsledné dodržiavanie všetkých podmienok zmluvy vrátane účelového určenia poskytnutej dotácie, aby ste sa vyhli prípadným problémom.

Upozorňujeme vás na účelné, hospodárne a efektívne použitie poskytnutých finančných prostriedkov a na dodržanie jednotlivých ustanovení zmluvy (napr. umožniť poskytovateľovi vykonať vecnú alebo následnú finančnú kontrolu spojenú so zistením dodržiavania účelovosti; uplatnenia sankcií ako zastavenie poskytovania finančných prostriedkov, vrátenie ich časti alebo celej sumy, vrátane platenia penále, predloženie zúčtovania a dodržanie termínov na to určených).

V prípade vrátenia nepoužitých finančných prostriedkov, resp. platenia penále je potrebné zaslať avízo na MMK s uvedením dôvodu a rozpisom sumy vrátených finančných prostriedkov resp. penále.

Za dodržanie zmluvy voči Mestu Košice je zodpovedná prijímajúca organizácia, s ktorou mesto uzatvorilo zmluvu o poskytnutí dotácie z rozpočtu mesta Košice na základe Konceptie rozvoja športu v meste Košice v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

Ak prijímateľ zistí nepotrebnosť schválených prostriedkov na realizáciu úloh uvedených v zmluve, je povinný do 30 dní odo dňa, kedy zistil túto skutočnosť (najneskôr však do 15.11.2016), oznámiť výšku nepotrebných prostriedkov (s uvedením schváleného účelu a fondu) úseku športu na MMK a bezodkladne ich vrátiť na účet mesta, z ktorého boli finančné prostriedky poukázané.

Pri vyúčtovaní dotácií je dôležité deklarovať minimálne 10% použitých prostriedkov z vlastných zdrojov (príklad: ak subjekt dostane dotáciu 3 320,- EUR, je povinný predložiť doklady použitia finančných prostriedkov v minimálnej hodnote 3 650,- EUR). V prípade, že kontrolou bude zistené, že vo vyúčtovaní sa nachádza alkohol a iné druhy návykových látok, bude takémuto subjektu odobratá dotácia v plnej výške a zároveň bude vyradený z uchádzačov o finančný príspevok na nasledujúci rok.

V prípade, že športový klub je platcom DPH v zmysle § 4 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty a môže si uplatniť odpočítanie DPH, nemôže byť pri zúčtovaní dotácie poskytnutej zo štátneho rozpočtu uznaný výdavok na úhradu dane z pridanej hodnoty (§8a zákona 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

Vzhľadom na doterajšie skúsenosti a závery z kontrol vykonaných vo vyúčtovaní, žiadame Vás o dôsledné preštudovanie si Zmluvy o poskytnutí dotácie z rozpočtu mesta Košice na základe Koncepcie rozvoja športu v meste Košice v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a jej dodržiavanie.

Vyúčtovanie dotácie je potrebné urobiť a doručiť do podateľne MMK do 31. decembra príslušného roka.

Novinky: **Dotácie nemôžu byť použité na bod e) športovú výživu**

Prostriedky z rozpočtu mesta, poskytnuté ako dotácie na šport podľa Koncepcie rozvoja športu v meste v zmysle platnej zmluvy (prípadne jej dodatkov), uzatvorenej na rok 2016 medzi Mestom Košice a príslušným právnym subjektom, môžu byť použité na nasledovné účely:

01 Fond mládežníckeho športu

a.) Účasť členov športového subjektu na domácich a zahraničných súťažiach - podľa športového kalendára a na sústreďenia

- ubytovanie v preukázateľnej výške
- stravné do výšky určenej osobitným predpisom(1)
- prepravné, resp. nájom dopravných prostriedkov
- súťažné vklady uhrádzané usporiadateľovi v preukázateľnej výške
- prenájom športového objektu na sústreďenie mimo mesta Košíc

b.) tréningovú prípravu:

- prenájom športového zariadenia za účelom tréningového procesu
- vstupné do posilňovní resp. na doplnkové športy v Košiciach

c.) nákupu spotrebného športového materiálu:

- športová výstroj a materiálne vybavenie (neinvestičného charakteru)

d.) regeneráciu športovcov

- masáže, sauna, kryokomora, lekárska prehliadka a odb. vyšetrenia

Doklady k vyúčtovaniu a, b, :

- náklady na ubytovanie - kópia objednávky, kópia faktúry, zoznam ubytovaných, počet dní, cena lôžka podľa rozpisu, podpisy účastníkov, kópia dokladu o úhrade faktúry alebo pokladničného dokladu (všetky pokladničné doklady musia mať uvedené svoje číslo)
- stravovanie – kópia objednávky, kópia faktúry, rozpis stravy + jedálny lístok, zoznam stravovaných podľa rozpisu s podpismi účastníkov, kópia dokladu o úhrade faktúry alebo pokladničného dokladu (všetky pokladničné doklady musia mať uvedené svoje číslo)
- náklady na dopravu – kópia objednávky, kópia faktúry, výkaz jász, rozpis kilometrov s podpisom vodiča, zoznam prepravovaných osôb – účastníkov podujatia s podpismi, kópia dokladu o úhrade faktúry alebo pokladničného dokladu (všetky pokladničné doklady musia mať uvedené svoje číslo)

- náklady na prenájom - kópia objednávky, kópia faktúry (príp. kópia zmluvy o prenájme), rozpis počtu hodín prenájmu – dohoda o cene, kópia dokladu o úhrade faktúry alebo pokladničného dokladu (všetky pokladničné doklady musia mať uvedené svoje číslo)

Doklady k vyúčtovaniu - c.), d.), : : kópia objednávky, kópia faktúry, menný zoznam a podpisy o prevzatí športového materiálu, služby, kópia dokladu o úhrade faktúry alebo pokladničného dokladu (všetky pokladničné doklady musia mať uvedené svoje číslo)

02 Fond športových aktivít

Úhrada časti nákladov spojených s organizovaním športových podujatí - podľa rozpočtu projektového spisu v žiadosti

- je potrebné dodržať výšku a účel rozpočtovaných výdajov uvedených v žiadosti
- dotácie nemožno použiť na iný účel ako bol uvedený v žiadosti

Prílohou tohto usmernenia sú tlačivá na vyúčtovanie dotácie, ktoré je potrebné vyplniť nasledovne:

Fond mládežníckeho športu tlačivo: 01-V a A0-V + doklady a hodnotiacia správa

Fond športových aktivít: tlačivo: 02-V a A0-V + doklady a hodnotiacia správa

Príloha č.2 – Tlačivo 01 – V: Fond Mládežníckeho Športu rok 2016

Tlačivo 01 - V

ROK 2016

Zašlite na adresu:	Magistrát mesta Košice Úsek športu Tr. SNP 48/A 040 11 Košice
--------------------	--

VYHODNOTENIE PROJEKTU

NÁZOV FONDU:	Mládežnícky šport kolektívny	<input type="checkbox"/>
	<i>Označ krížikom</i>	
	Mládežnícky šport individuálny	<input type="checkbox"/>
Realizátor projektu: Kontaktná adresa:		
Telefón:		
E-mail:		
Termín realizácie:		
Popis projektu: Podrobnejšie vyhodnotenie spracujte v prílohe, rozsah cca 1-2 strany		
Zameranie projektu na cieľovú skupinu vekové skupiny od... do...		
Finančné prostriedky boli použité celkom:		
Z toho na:		
a) sústreďenia:		
b) doprava súťaže:		
c) stravné, ubytovanie a súť. príspevky - súťaže:		
d) regenerácia, pitný režim, lek. vyš:		
e) nákup športových odevov a šport. náradia:		
Najlepšie výsledky - umiestnenie: MS, ME, MSJ, MEJ, M-SR, najvyššia súťaž		
Celkové náklady na mládež:		
Výška vlastných prostriedkov:		
Výška poskytnutého príspevku mestom:		
Použitie z dotácie celkom:		
Nepoužitie - vrátené na účet MMK:		
Uloženie účtov. dokladov - miesto a meno pracov.		
Meno účtovateľa:		
Podpis:		

pokračovanie tabuľky

Dátum:	
Kontaktná osoba: (meno, priezvisko, titul):	
e-mail:	
telefón:	

Príloha: Zoznam faktúr o úhradách a kópie účtovných dokladov

Počet listov celkom:

Stanovisko a podpis revízneho orgánu klubu:

Pečiatka a podpis

štatutárneho zástupcu

Príloha č. 3 – Tlačivo 02 – V: Fond Športových Športu rok 2016

Tlačivo 02 - V

ROK 2016

Zašlite na adresu:	Magistrát mesta Košice Úsek športu Tr. SNP 48/A 040 11 Košice
--------------------	--

VYHODNOTENIE PROJEKTU

NÁZOV FONDU:	ŠPORTOVÝCH AKTIVÍT
	<i>Upresni názov</i>
	Fond športových aktivít
Realizátor projektu: Kontaktná adresa:	
Telefón:	
E-mail:	
Názov a termín realizácie:	
Popis projektu: Podrobnejšie vyhodnotenie spracujte v prílohe, rozsah cca 1-2 strany	
Zameranie projektu na cieľovú skupinu rozdeliť na počet mládež/počet dospelých:	
Finančné prostriedky boli použité celkom:	
Z toho na: a) dohody o vykonaní práce: b) prenájom športového zariadenia: c) materiálne vybavenie: d) cestovné, strava, ubytovanie:	
Počet hodín trvania aktivity:	
Celkové náklady na podujatie:	
Výška vlastných prostriedkov:	
Výška poskytnutého príspevku mestom:	
Použitie z dotácie celkom:	
Nepoužitie - vrátené na účet MMK:	
Uloženie účtov. dokladov - miesto a meno pracov.:	
Meno účtovateľa: Podpis:	

pokračovanie tabuľky

Dátum:	
Kontaktná osoba: (meno, priezvisko, titul):	
e-mail:	
telefón:	

Príloha: Zoznam faktúr o úhradách a kópie účtovných dokladov

Počet listov celkom:

Stanovisko a podpis revízneho orgánu klubu:

Pečiatka a podpis
štatutárneho zástupcu

Príloha č. 4 – Tlačivo A0 - Vyúčtovanie poskytnutých finančných prostriedkov z Fondov, rok 2016

Tlačivo A0 -V

**Vyúčtovanie poskytnutých finančných prostriedkov z Fondov
rok 2016**

Názov organizácie	
-------------------	--

Účelové určenie - podľa zmluvy	
--------------------------------	--

Výška poskytnutej dotácie:	
----------------------------	--

Rozpis použitia poskytnutej dotácie:

Číslo účtovného dokladu:	Zo dňa:	Suma celkom v Eur:	Suma z dotácie v Eur:	Vlastné zdroje v Eur:	Účel použitia: (druh tovaru, služby, materiál)

pokračovanie tabuľky

SPOLU:	0,00	0,00	0,00	
---------------	-------------	-------------	-------------	--

Vypracoval:

podpis

tel.číslo/e-mail:

V Košiciach, dňa

.....
pečiatka a podpis
štatutárneho zástupcu

Upozornenie: K tlačivu je potrebné doložiť kópie dokladov (faktúr,....), uvedených v tabuľke!

Príloha č. 5 – Zoznam neúspešných žiadateľov v roku 2016 v grantovom programe na podporu športu

Fond mládežníckeho športu – kolektívny šport

Kód žiadosti KE-01/A-16-..	Názov žiadateľa	Dátum prijatia žiadosti
KE-01/A-16-13	<i>D.S.STUDIO - tanec</i>	26.01.2016
KE-01/A-16-17	<i>RK SLÁVIA TUKE - rugby</i>	30.01.2016
KE-01/A-16-32	<i>OZ GA - GA Súkromná základná škola</i>	26.01.2016
KE-01/A-16-33	<i>ŠŠK Abovia 96 Košice</i>	02.02.2016

Fond mládežníckeho športu – individuálny šport

Kód žiadosti KE-01/B-16-..	Názov žiadateľa	Dátum prijatia žiadosti
KE-01/B-16-03	<i>KAC Jednota Košice - orientačná turistika</i>	28.01.2016
KE-01/B-16-19	<i>MMA Top Team Košice o.z. - bojové umenie</i>	29.01.2016

Fond aktivít

Kód žiadosti KE-02/A-16-..	Názov žiadateľa	Názov projektu	Dátum prijatia žiadosti
KE-02/A-16-02	<i>Hokejový Club Košice</i>	<i>Letná hokejová škola KEMP</i>	25.01.2016
KE-02/A-16-04	<i>Košický bridžový klub</i>	<i>Veľká cena Košíc 2016 - 12. ročník</i>	14.01.2016
KE-02/A-16-11	<i>AKADEMIK TU - atletika</i>	<i>Prázdninový atletický míting</i>	29.01.2016
KE-02/A-16-13	<i>ŠK BLAKOT Košice</i>	<i>Amatérska florbalová liga</i>	29.01.2016
KE-02/A-16-14	<i>RK SLÁVIA TUKE</i>	<i>Grand Prix TUKE 2015 o pohár rektora</i>	30.01.2016
KE-02/A-16-25	<i>Nohejbalový klub DPMK</i>	<i>Zlatý Félix - Nohejbalový turnaj žiakov a juniorov</i>	29.01.2016
KE-02/A-16-27	<i>ŠKP Policajná škola Košice</i>	<i>MSR v kickboxe 2016</i>	31.01.2016
	<i>Rollerskating Race Team</i>		

pokračovanie tabuľky

KE-02/A-16-28	Cassovia	Ocko, mami, zakorčuľujte si s nami	29.01.2016
KE-02/A-16-29	Auto Klub Košice	Moris Cup Jahodná 2016	22.01.2016
KE-02/A-16-31	Liga proti rakovine SR	OnkOlympiáda 2016	22.01.2016
KE-02/A-16-34	KAC Jednota Košice - nohejbal	Nohejbalové Košice	28.01.2016
KE-02/A-16-35	Volejbalový klub Šaca	Mestská volejbalová liga v Košiciach	29.01.2016
KE-02/A-16-37	Klub kozmických modelárov Košice - SMOZ	Majstrovstvá Európy bojových lodí a ponoriek	29.01.2016
KE-02/A-16-38	Klub kozmických modelárov Košice - SMOZ	Majstrovstvá Európskej Unie MICRO MAGIC	29.01.2016